

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

20/2008

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník X.

Vyšlo 14. 11. 2008

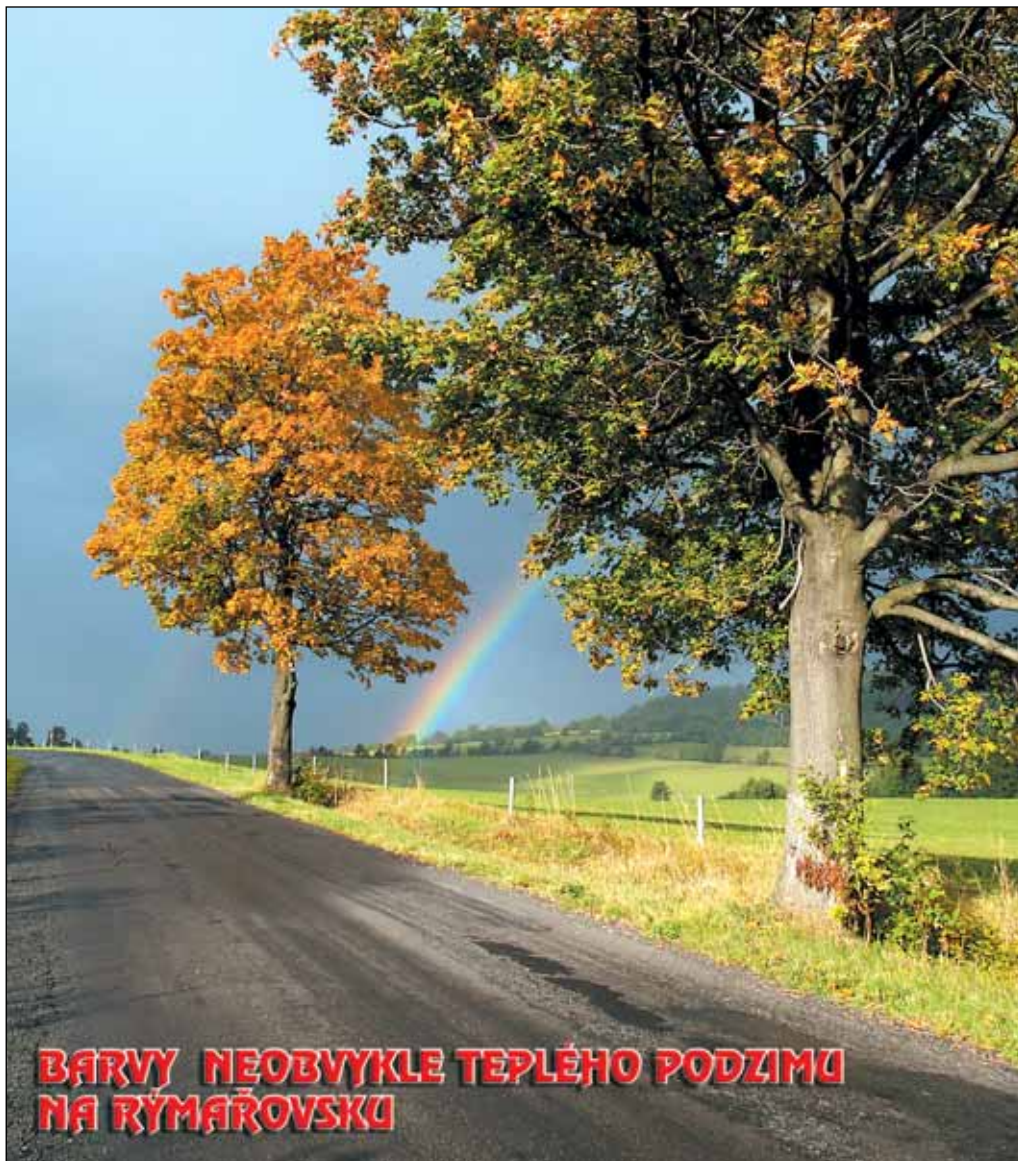
Cena 10 Kč

**Město blahopřálo jubilantům
k jejich významnému výročí**

**Laco Deczi se vrátil a s ním
i čistý jazz**

**BARVY NEOBVYKLE TEPLÉHO PODZIMU
NA RÝMAŘOVSKU**

Foto: Petr Kroutil

**V reportáži s rýmařovským vojenským pilotem až tam, kde
oblaka rychleji než kde jinde plují**

**Veletrh pracovních příležitostí přinesl mnohým žákům od-
pověď na otázku, kam po škole**

Zpravodajský servis ve zkratce

Pěšinou podzimního věku

Rekordní počet sto padesáti dosáhli věku 70 a 75 let, se sešel oslavenců, kteří v letošním roce v podvečer 7. listopadu ve vel-

kém sále Střediska volného času na tradiční akci pořádané komisí pro občanské záležitosti města Rýmařova ve spolupráci s městem Rýmařov a Střediskem volného času. Několikaleté tradiční setkávání má u seniorů velkou oblibu. Organizátoři pro ně vždy připraví kulturní program, po oficiální části také taneční podvečer, na kterém letos zahrálo duo Akord ve složení Ludmila Sigmundová a Vladimír Bulko. Dříve než se tanečníci vydali na parket, přivítaly je zástupkyně města Květa Sicová a Božena Filipová, které poděkovaly oslavencům za práci, kterou pro město vykonali, a popřály jim pevné zdraví do dalších let. Na seniory nezapomněl ani starosta města Petr Klouda, také on po-

přál všem oslavencům k jejich letošnímu výročí všechno nejlepší a hodně zdraví. Paní Jiřině Podané předal osobně kytičku, ta totiž oslavila své životní jubileum jen o den dříve před slavnostním setkáním seniorů. Starosta informoval přítomné v krátkosti o aktuálním dění ve městě, nejdůležitějších investicích a akcích, které město v současnosti řeší. V průběhu celého večera se mohli oslavenci na starostu obracet s nejrůznějšími dotazy. V kulturním programu vystoupili žáci literárně-dramatického a hudebního oboru Základní umělecké školy Rýmařov. O občerstvení se postarali studenti oboru kuchař-číšník Střední školy Rýmařov pod vedením svých mistrů. JiKo

Prostor pro podnikatele

Kam po škole? Odpověď veletrh pracovních příležitostí

Otázka, kam nastoupit po ukončení základní školy, je pro některé žáky složitá. Firmy, které mají dlouholetou tradici nebo již vybudovanou pozici na trhu práce, mají většinou plný stav a firmy, které začínají, znamenají pro uchazeče potenciální nejistotu. K tomu, aby měli rodiče a žáci škol snadnější přehled o nabídce a možnostech dalšího vzdělávání, posloužil veletrh pracovních příležitostí, který se konal v dnech 5. a 6. listopadu ve Společenském domě v Bruntále. Zorganizoval jej Úřad práce Bruntál - Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání ve spolupráci se středními školami okresu Bruntál a okolí a dále městem Bruntál a akademií J. A. Komenského v Bruntále. Mezi více jak čtyřmi desítkami prezentovaných subjektů byly ta-

ké rýmařovské střední školy - Gymnázium Rýmařov, Střední škola Rýmařov a SSOŠ Prima Rýmařov, s. r. o.

„Z těch čtyřiačtyřiceti vystavovatelů je sedmáct z bruntálského okresu. Jedná se prakticky o všechny střední školy a učiliště včetně soukromých, zbytek vystavovatelů je z jiných měst naší republiky, například z Ostravy, Olomouce, Kroměříže a podobně,“ konstatoval v úvodu krátké tiskovky na veletrhu pracovních příležitostí ředitel Úřadu práce Bruntál Milan Horna. Dále podotkl, že podobné akce jsou organizovány i v jiných městech. „V současné době školy pojímají tyto prezentace velmi zodpovědně a profesionálně. Vzhledem k tomu, že počty žáků základních škol klesají, klesá také počet přihlašovaných žáků na střední ško-

ly, v souvislosti s tím musí být snižovány úvazky a musí se zákonitě snižovat počet kantorů. Je to poměrně složitý problém, který trápí celou republiku,“ řekl dále ředitel Horna.

Podle statistiky je největší procento nezaměstnaných u kategorie maturantů gymnazistů do 30 let, kteří se sice takřka bezproblémově dostávají ke studiu na vysokých školách nebo na nástavby, nicméně pokud po určité době studium nedokončí, dostávají se do evidence úřadu práce a stávají se v řadě případů jeho dlouhodobými klienty. V kategorii maturant se stovčím zaměřením je nejvyšší procento nezaměstnaných u věkové skupiny 50 - 55 let, ale většina z nich má zdravotní omezení. „Takže neplatí to, že kdo má maturitu, ten

nejméně najde uplatnění. Náš průzkum ukázal, že máme v okrese 27 % lidí se základním vzděláním a z tohoto celkového množství je 34 % v evidenci úřadu práce, dále máme 42 % uchazečů o práci v kategorii vyučen, protože v běžné populaci jich máme v okrese celkem 39 %,“ doplnil statistiku nezaměstnanosti Milan Horna. Přitom celková nezaměstnanost v okrese mírně klesla z 9,4 na 9,3 %. Je to dáno teplejším počasím a pokračujícími sezónními nebo veřejně prospěšnými pracemi.

Úřad práce Bruntál nabízí v současnosti kolem 600 volných míst a z toho je 90 % pro kategorii vyučen. Z pohledu úřadu velice prospěšnou práci v oblasti přípravy na budoucí povolání zastávají výchovní poradci na ško-

lách. Za tím účelem připravuje úřad práce jednou za dva až tři měsíce setkávání výchovných poradců s vedoucí oddělení speciálního poradenství a rekválifikace PhDr. Marií Babničovou.

Veletrh pracovních příležitostí se konal letos počtrnácté. Organizátoři byli přesvědčeni, že se žáci budou rozhodovat spíše pro technické profese, které jsou žádané na trhu práce. Na veletrhu jich

byly prezentovány téměř čtyři desítky. Rozdávaly se nejrůznější propagační, naučné i seznamovací materiály škol většinou s informací o dni otevřených dveří. Úřad práce Bruntál neponechal

nic náhodě a na veletrh pracovních příležitostí zajistil pro žáky 8. a 9. tříd a jejich rodiče autobusovou dopravu i z nejbližších koutů okresu Bruntál.

JiKo

Ohroženým rodinám pomůže sociální asistentka

Komunitní plán sociálních služeb, který vznikl během posledních dvou let jako dokument mapující možnosti rozvoje sociálních služeb v Rýmařově, obsahuje osm priorit, osm dosud chybějících služeb nebo neřešených problémových témat. Plán ještě nevstoupil v platnost, a už byly realizovány dvě položky, které obsahuje - v lednu 2008 otevřením denního centra pro mentálně postižené Kouzelná buřinka a v říjnu 2008 zahájením projektu sociální asistence pro rodiny s dětmi.

Služba sociální asistence v Rýmařově navazuje na projekt krnovského střediska Slezské diakonie s názvem Naděje pro rodinu, který byl započat v březnu 2006. Ústředí Slezské diakonie, nestátní neziskové organizace působící v Moravskoslezském kraji od roku 1990, sídlí v Českém Těšíně a velká část jejich středisek je rozmístěna právě v této oblasti. Vznikem středisek v Krnově, Bruntále a nyní i v Rýmařově tak Slezská diakonie rozšířila své působení i do západní části kraje.

Projekt sociální asistence v Rýmařově byl oficiálně zahájen v pátek 31. října, prakticky se však rozběhl již v srpnu. V momentě zahájení díky tomu služba stála na několikaměsíční praxi a navázání spolupráce s pěti rýmařovskými rodinami, čímž byla naplněna kapacita projektu. Při slavnostním zahájení, jehož se zúčastni-

ly např. pracovnice sociálního odboru MěÚ Iveta Podzemná a Alena Hiczková, ředitelka Diakonie ČCE Marcela Staňková a její kolegyně a také vedoucí obvodního oddělení Policie ČR Milan Ondrašík, představila vedoucí krnovského střediska sociální asistence Slezské diakonie Hana Munclingerová poslání a náplň nově vzniklé služby a také sociální asistentku pro Rýmařovsko Drahomíru Jánenskou.

Její úlohou pro nejbližší měsíce bude sociální práce v rodinách, jež jsou z nějakého důvodu ohroženy sociálním vyloučením a především odebráním dětí do ústavní péče. Jde zejména o rodiny, které se ocitly v nepříznivé životní situaci nebo nedostatečně plní svou funkci stabilního zázemí, nutného pro všestranný vývoj dětí. Při vyhledávání a kontaktování těchto rodin asistentka spolupracuje se sociálním odborem MěÚ. Její působení v jednotlivých rodinách je již závislé na individuální domluvě.

„Rodiny jsou z počátku trochu zaskočený, trochu se brání, ale postupně zjišťují, že jim chceme pomoci,“ popisuje navazování kontaktů s rodinami Drahomíra Jánenská. Podle jejích slov by smyslem sociální asistence neměla být nějaká direktivní kontrola, ale odborná a zároveň kamarádká pomoc. Asistentka tudíž potřebuje nejen kvalifikaci, ale i velkou dávku empatie. Drahomíra Jánenská nyní studuje čtvrtým rokem maturitní obor sociální péče v Krnově a povolání sociální asistentky je vyplněním jejího přání pracovat s lidmi, hlavně s dětmi. Právě pro ně uzpůsobila jednu z místností rýmařovského střediska, které sídlí v budově

bývalé Jednoty, jako hernu s učebnou, kde si mohou děti hrát nebo psát domácí úkoly. Hlavní náplní sociální asistence je však terénní práce. Asistentka pravidelně dochází přímo do rodiny, poznává její situaci a na základě jejích konkrétních potřeb nabízí řešení. Okruh jejích činností je široký. Je nápomocná při výchově dětí, při doučování i vyhledávání volnočasových aktivit, pomáhá se sestavením domácího rozpočtu i při komunikaci rodiny s úřady. Může také pomoci rodičům při hledání zaměstnání. Smyslem této pomoci je zabránit odsunutí rodiny na okraj společnosti a rozvoji sociálně-patologických jevů, jako je domácí násilí nebo závislost na návykových látkách. Rodiny, které se sociální asistentkou naváží spolupráci, tak zvýší svoji šanci udržet si celistvost, vyhnout se exekucím nebo odebrání dětí. S rodinami, které zájem o službu projeví, Slezská diakonie podepíše smlouvu na jeden rok, kterou lze v případě potřeby prodloužit. „Naším cílem je však dosáhnout toho, aby rodina byla samostatná a službu posléze už nepotřebovala,“ vysvětluje Hana Munclingerová. Slezská diakonie se stala v rámci komunitního plánování důležitým partnerem města. Vedle služby sociální asistence by pod její patronací měly v Rýmařově vzniknout také azylové domy pro muže a pro matky s dětmi. ZN

Historie a současnost na fotografiích Bohumila Švédy

Budova gymnázia, 1969

Budova gymnázia, 2008

Aktuálně z města

Lidl v Rýmařově nakonec bude

Po zasedání zastupitelstva 25. září 2008 se s napětím očekávalo, jak dopadne nové hlasování o prodeji pozemků pro výstavbu obchodního centra při mimořádném zasedání zastupitelstva ve čtvrtek 6. listopadu. O tom svědčil do posledního místa zaplněný jednací sál v budově SVČ na Divadelní ulici. Přítomni byli rovněž zástupci developerské firmy, která o výstavbu marketu usiluje. Zástupci firmy předložili zastupitelům města nové informace se čtyřmi variantami možného scénáře:

První varianta - výstavba marketu řetězce Lidl:

Město by v případě této varianty firmě prodalo pozemek o velikosti přibližně 2 700 m². Na něm pak vznikne market o celkové rozloze cca 1 000 m², rozdělený na dvě části, které budou volně propojeny. První část o rozloze 850 m² je určena pro prodej potravinářského a spotřebního zboží, ve druhé části o velikosti 150 m² bude řeznictví a pekařství. Řeznictví a pekařství bude vlastnit firma Procházka, která má již v republice vlastní obchodní síť. Ve městě by tak vznikl obchod s neporovnatelně velkou prodejní plochou (Penny market na Opavské ul. má prodejní plochu jen 660 m²). Cena, za kterou firma pozemky od města koupí, je výsledek soutěže, kterou město na tento záměr vyhlásilo - 1 550 Kč/m². Firma by dodržela další podmínky soutěže, především demolici bývalé „vajíčkářny“, začlenění této plochy do celkového konceptu záměru a požadavky města na vzhled marketu. U marketu by vzniklo celkem 51 parkovacích míst využitelných i pro potřeby města. Zahájení provozu lze očekávat v prosinci 2009.

Druhá varianta - výstavba marketu řetězce Tesco:

Varianta Tesca by byla aktuální za předpokladu, že město odmítne variantu první a že prodá parcelu přímo (bez smlouvy o budoucí smlouvě) a sníží prodejní cenu parcely za 1 m² na 800 Kč v případě šikmé střechy marketu, respektive 1 100 Kč v případě rovné střechy. V tomto případě by město muselo soutěž zrušit a znovu stanovit všechny podmínky prodeje, aby neporušilo pravidla hospodářské soutěže. Velikost marketu by v tomto případě byla jen 650 m², vzniklo by 41 parkovacích míst a celková plocha záboru by byla podstatně nižší. Také doba výstavby by se podstatně oddálila.

Třetí varianta:

Varianta bez marketu - obsahovala demolici vajíčkářny, úklid a úpravu pozemků, prodej pozemků s veškerou dokumentací městu za cenu cca 5,3 mil. Kč.

Čtvrtá varianta:

Poslední varianta - „Jiná stavba“ - by zahrnovala jen předání dokumentace jako u varianty třetí. V živé diskusi podal zastupitel Ladislav Žilka protinávrh, aby město schválilo variantu č. 2, tj. výstavbu Tesca. Nato se přihlásil do diskuze místostarosta Jaroslav Kala s dalším protinávrem, který doporučil variantu první - výstavbu Lidlu s tím, že po dobu deseti let tento řetězec zachová samostatné prodejny, tj. řeznictví a pekařství. Při nedodržení těchto podmínek bude developerům hrozit sankce 500 tisíc korun. Podle pravidel jednacího řádu zastupitelstva se hlasovalo nejdříve o druhém protinávru, který byl schválen v poměru hlasů čtrnáct pro a pět proti.

Pro zastupitele i přítomné občany bylo doslova šokem to, když se těsně před hlasováním

přihlásil o slovo Dalibor Moninec a pokusil se odvrátit hlasování s tím, že on sám jednal s řetězcem Lidl o výstavbě marketu na pozemcích bývalého Polygonu a má s ním již uzavřenou smlouvu. Zarážející na jeho vystoupení bylo, že dosud tvrdošijně zastupitelům i veřejnosti tvrdil, že na pozemcích, které kupuje od města, se market v žádném případě stavět nebude. Všechny tak dlouhodobě obelhával a usnesení města na koupi pozemků získal vlastně podvodným způsobem. Vyvolal tím bouřlivou reakci v plénu, hlasování však nezabránil.

Zastupitelé přijali celkem 24 usnesení, z nichž většina měla charakter majetkových záležitostí. Starosta města Petr Klouda dále zastupitele informoval o připravovaném rozpočtu města na rok 2009 a zastupitelé akceptovali jako rozpočtová opatření roku 2008 zvýšení objemu příjmů rozpočtu na základě přidělených účelových dotací ze státního rozpočtu (případně dalších poskytovatelů) v období od srpna do října 2008 v celkové částce 2 mil. 363 tisíc Kč a současně zvýšení rozpočtových výdajů o stejnou částku. Zastupitelé vzali na vědomí aktuální situaci ve společnosti VaK Bruntál, a. s., a BRVOS Bruntál, a. s., o které informoval rovněž starosta Petr Klouda. Zastupitelstvo města schválilo projekt města Rýmařova „Rýmařovsko v Opolském vojvodství“ v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polsko, kterého se bude účastnit jako partner gmina Ozimek. Celkové náklady projektu jsou 32 545 euro, tj. 911 260 Kč, a předpokládaná dotace činí 29 290 euro. Náklady města na projekt, jehož obsahem je pořízení propagačních materiálů a modernizace vybavení informačního centra, by tak činily 3 254,5 euro (91 126 Kč). *JiKo*

Jedna paní povídala ...

V této rubrice reagujeme na podněty občanů a zabýváme se i citlivými tématy, jež se stávají náplní hovorů na ulici či v hospodě a jsou podle svých mluvčích nedostatečně řešeny. Rubrika by měla sloužit tomu, aby byly problémy občanů, které nejsou doceněny, znovu otevřeny.

Nebudeme se bránit ani anonymním podnětům, ovšem za dodržení jistých pravidel. Budeme pracovat pouze s anonymy, které budou slušné, neurážející, nevulgární, nebudou porušovat tiskový zákon a bu-

dou v souladu se ctí, morálkou a důstojností.

Čtenářské příspěvky budeme postupně zpracovávat a řešit s příslušnými kompetentními a pověřenými osobami, zejména se starostou města. Příspěvky mohou být redakci zaslány prostřednictvím e-mailu: rymhor@seznam.cz nebo na adresu redakce Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně mohou být vhozeny do schránky redakce u vchodu do Střediska volného času.

Další příspěvek v naší rubrice má název:

Město versus podnikatelé a zdravotníci

Pane starosto, v průběhu letošního roku uskutečnila společnost Factum invenio průzkum „Město pro byznys“ týkající se zjištění skutečností, kde jsou nabízeny nejlepší příležitosti pro podnikání (blíže o průzkumu viz www.mestoprobiznys.cz nebo Ekonom č. 44, případně dřívější čísla - hodnocení po jednotlivých krajích). Jedná se o jeden z největších renomovaných průzkumů poslední doby, do kterého bylo zahrnuto automaticky celkem 205 měst z celé republiky. Rýmařov se bo-

hužel v celkovém pořadí umístil na posledním, tj. 205. místě. Výsledky průzkumu byly následující:

Podnikatelské prostředí - 205. místo (počet, struktura a vývoj podnikatelských subjektů)

Kvalita lokality - 67. místo (infrastruktura, kulturní a sportovní zařízení, kriminalita, počet lůžek ubytovacích zařízení apod.)

Pracovní trh - 184. místo (nezaměstnanost, věk nezaměstnaných, konkurence na pracovním trhu, průměrný plat apod.)

Kvalita veřejné správy - 202. místo (daňové příjmy obce na obyvatele, počet úředníků, finance získané z EU, úřední hodiny, informační otevřenost apod.)

Cenové podmínky - 34. místo (poplatek za pobyt, stánek, ze vstupného, cena pozemků, bytů, vodného, svoz odpadu apod.)

Průzkum mezi podnikateli - 197. místo (hodnocení prostředí, hodnocení MěÚ, hodnocení pracovních sil apod.)

Výsledky průzkumu o Rýmařovu byly zveřejněny poprvé již v polovině letošního roku

a rozhodně vybízejí k zamýšlení, kde, jak a co je možné v mnohém zlepšit. Můžete se, prosím, vyjádřit k těmto výsledkům a zejména informovat o skutečnosti, zda rada města přijala konkrétní kroky k nápravě zjištěného stavu? Podle tohoto výzkumu lze soudit, že právě město má možnost provést řadu kroků ke zlepšení.

Můžete také, prosím, objasnit, jakým způsobem je v Rýmařově ze strany města podporován či řešen počet a kvalita zdravotnických zařízení? V současné době se řeší problém s dětskou ordinací. Tento problém se však dal již dříve očekávat. Jaká je strategie v rámci praktických lékařů, zubních ordi-

nací, případně ordinací specialistů. Přihlíží se k věku lékařů, ke skutečnosti, že řada obyvatel dojíždí mimo Rýmařov za některými specialisty, kteří z Rýmařova odešli, či proto, že výběr lékařů je omezený? Děkuji za odpovědi.

Anna Michálková

odpověď

Výsledky průzkumu jsou pro naše město katastrofální. Myslím si ale, že v žádném případě nezohledňují všechno to, co město pro podnikatelské prostředí dělá. Už z jednotlivých faktorů je zřejmé, že ukazatele, které město může ovlivnit, mají lepší hodnocení, než ty, které jsou objektivně dané naší velikostí, polohou, kvalitou pracovní síly apod. Město pro podnikatele vybudovalo a nemá stále ještě plně obsazenou průmyslovou zónu. Prodáváme metr čtverečný plochy plně zasíťovaných pozemků za 25 Kč (!), přitom město na tutéž plochu vynaložilo přibližně 200 Kč (celkem asi 14 mil. Kč). Přípravu pozemku pro podnikatele tak město dotuje. Vybudovali jsme příjezdovou komunikaci včetně chodníků a příslušenství v ulici Školní v Janovicích jako přivaděč do další průmyslové zóny. Město v minulosti několikrát poskytovalo zástavy podnikatelským subjektům na jejich úvěry a několikrát na to doplátilo i tím, že úvěry muselo za krachující podnikatele samo splácet. (Zákon obcím v současné době zakazuje poskytovat podnikatelům zástavy obecním majetkem.) Město poskytuje některým podnikatelským subjektům i přímé půjčky a za velmi nízké ceny pronajímá svoje nebytové prostory pro podnikatelskou činnost. Myslím si, že to nejsou vždy tak zcela běžné vstřícné kroky měst a obcí vůči podnikatelské sféře. Naproti tomu ukazatele, jako daňový příjem na obyvatele, nás z důvodu nespravedlivého rozdělování daní ze státního rozpočtu bude po dobu současných pravidel „rozpočtového určení daní“ řadit vždy na nejhorší pozici. Protože má město jen 8 960 obyvatel, a je tedy pod hranicí 10 tis. obyvatel, má jedny z vůbec nejmenších daňových příjmů na ob-

čana. Okres Bruntál je nyní na posledním místě v průměrné měsíční mzdě v republice a totéž samozřejmě platí i o naší části okresu. Proto jsou daně, které získává naše město přímo z FÚ Bruntál, na základě jejich přímého odvodu do rozpočtu města tak nízké. Nepříznivých faktorů je bohužel mnohem více: stav krajských komunikací, odloučenost a izolovanost oblastí, málo pracovních příležitostí, věková struktura obyvatelstva, vzdělanostní struktura, odchody za prací atd. jsou velkými problémy, na které město nestačí a nemůže stačit. Bez trvalé a dlouhodobé snahy státu a kraje, aby chudší oblasti podporoval a držel v nich kvalitní podmínky pro život jejich obyvatel, nelze očekávat rychlou změnu. Problémem vystěhovalectví trpí velká část českého venkova.

Sám považuji výsledky průzkumu za neobjektivní. Např. porovnání výsledku průzkumu - podmínky pro byznys - Českého Těšína (202. místo), tedy velkého města v ostravské aglomeraci, v blízkosti obrovské katovické aglomerace, dnes už napojeného na české i polské straně na dálnici, a např. Klatov (3. místo) - izolovaného okresního města bez šance na napojení na dálnici nebo významný železniční koridor (výsledné pořadí poskytuje mnoho takových nelogických srovnání). Toto vše mi spíše napovídá, že výzkum byl slohovým cvičením pro některé úředníky obcí a místní podnikatele. Výsledek však nechci bagatelizovat. Nejméně třetina zastupitelů města se rekrutuje z podnikatelského prostředí a má možnost do záměrů města aktivně zasahovat a ovlivňovat je. Investiční záměry města, které zastupitelé navrhnou a schvalují, obsahují projekty na budování a vylepšení infrastruktury města a prostře-

dí ve městě. Na nejbližším zasedání rady města vyzvu zastupitele k diskusi o problému a ke hledání možností zlepšení podnikatelského prostředí ve městě ze strany města. Zastupitelstvo pak může přijmout nové cíle, které zájmy podnikatelů více naplní.

K druhé otázce:

Především nedostatek praktických lékařů je dlouho avizovanou hrozbou polistopadového vývoje v našem zdravotnictví ze strany lékařské veřejnosti. Nyní tato situace nastala. Skutečností je, že praktických lékařů je kritický nedostatek a jejich průměrný věk (celorepublikově 55 let) a stávající podmínky, za jakých může mladý lékař získat kvalifikaci pro svoje působení v praxi, dávají malou šanci na obrát k lepšímu. Celorepublikově selhává systém zajištění počtu, sortimentu a kvality lékařů do praxe. Zdravotní pojišťovny stanovují počet a výši úvazků pro lékaře v dané oblasti, a město má minimální šanci je ovlivnit. Stát pak příslušnými zákony stano-

vuje veškeré podmínky a požadavky na lékaře a nemocniční zařízení. Pravomoci měst jsou minimální a omezují se spíše jen na poskytnutí bytu, prostor pro ordinace, případně lobování u zdravotních pojišťoven na zřízení pracovního úvazku.

V případě akutního nedostatku pediatriů jsem situaci bezvýsledně projednával se dvěma lékaři, kteří by pro město připadali v úvahu. Neměli o zahájení praxe zájem, i když je obvod města pro pediatra velice lukrativní právě z důvodu nedostatku lékařů, a tedy snadného získání potřebného počtu dětí. Krajský úřad vyhlásil výběrové řízení na obsazení místa pediatra ve městě (je to zákonem daná povinnost). Město inzeruje po projednání s krajským úřadem v lékařském tisku okamžitou nabídku bytu a pomoc při zajištění ordinace pro toho pediatra, který by zde chtěl nastoupit. Množství inzerátů měst a nemocnic hledajících lékaře a stávající postup vlády a sněmovny v řešení problémů zdravotnictví mě naplňuje skepsí. *Petr Klouda, starosta*

Ilustrační foto: bývalá ordinace dětské lékařky MUDr. Tatiány Gvozdiakové

Cena stočného na rok 2009 se nezvyšuje

Městské služby Rýmařov, s. r. o., předložily radě města k odsouhlasení návrh kalkulace ceny stočného ve městě na rok 2009. Obsahem návrhu je ponechat stávající cenu stočného i na rok 2009. Cena bez DPH je 18,65 Kč/m³, tj. 20,32 Kč/m³ vč. DPH. Návrh odsouhlasila rada města na svém zasedání 10. 11. 2008.

MěS Rýmařov

Štafeta

Známé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Kamila Hýžová se ptá Vladimíra Stanzela

Proč jsem si ho vybrala:

Svého kolegu Vladimíra Stanzela jsem si vybrala proto, že ho považuji za výborného učitele, zajímavého člověka s osobitým humorem a velkým rozhledem a kamaráda, za kterým můžu zajít pro radu.

Jaký jsi byl student?

Podle toho na kterém typu školy. Na střední spíš vzorňák, jakkoliv jsem se pár měsíců před maturitou zapletl do šíření pornografie a fašismu - alespoň tak interpretovala brunetálská expozitura StB fakt, že nás několik přemluvilo kazetu doprovázející komentářem (tehdy převratné) diapozitivy Lennarta

Nilssona a Larse Hambergera zachycující prenatalní vývoj lidského jedince a to, co z něj zůstane po potratu. Na vysoké chvíli bohém s delšími vlasy (i když se to dnes zdá být neuvěřitelné), cigaretou a sbírkou existenciální poezie pod paží, po listopadu 1989 opět vzorňák pracující v akademickém senátu pedagogické fakulty a posléze i celé Univerzity Palackého na světlých zírčích naší akademie.

Vzpomeň si na nějakou lumpárnu, kterou jsi učitelům provedl?

Na gymnáziu nás učil chemickou technologií externista - Ing. Bořivoj Palička. Bylo to vždy odpoledne a nám se nechtělo sedět tak dlouho ve škole, takže když jsem zjistil, že učitel nenosí hodinky, inicioval jsem posun našich chronometrů o 10 minut dopředu, po-

druhé dokonce o 15 minut. Panu inženýrovi jsme, když se ptal, kolik minut zbývá do konce hodiny, vysvětlili, že se školní hodiny zpoždují, čemuž ten dobrý muž uvěřil a pouštěl nás dřív. Jako technik ovšem upozornil školníka, že mu jdou hodiny špatně, a tak byl náš podlý trik odhalen. Příští hodinu už si Bořivoj přinesl svůj vlastní obrovský budík, nás neminula za odměnu písemka.

Věnuješ se vlastní literární tvorbě?

S tou jsem na tom ještě hůř než ty se svojí výtvarnou. Básničky chtějí čas a kontemplaci, obojího se mi momentálně žalostně nedostává, takže jsem už dlouhou dobu „na suchu“. Naštěstí jsem záhy pochopil, že to, co píšu, není poezie, ale jen básničky, takže mě to až tak netrápí. Místo toho se věnuji občasnému recenzování, jsem tedy přesně ten typ dělníka pera, na nějž sedí údajný výrok Karla Čapka, že „kritik je člověk, který přesně ví, jak by napsal knihu, kdyby to uměl“.

Studoval jsi v Olomouci, proč jsi tam nezůstal?

Mohl za to souběh hned několika faktorů - předně jsem v Rýmařově sehnal práci, kterou jsem chtěl dělat, tedy učit na gymnáziu, také jsem zdědil rodinný dům, v němž jsem i vyrůstal, a v neposlední řadě mám tenhle kraj rád. Jakmile Jeseníky člověka uhranou, už se jen těžko odchází, i když žít tady trvale je někdy hodně náročné.

Vím o tobě, že pracuješ v diakonii, ale v čem vlastně spočívá tvá práce?

Jsem jeden ze tří členů správní rady střediska a z titulu této funkce se spolupodílím na rozhodování o jeho cílech a směřování, stejně jako o službách, které poskytujeme. Píšu průběžné a závěrečné zprávy k projektům, jimiž spolufinancujeme chod střediska, samozřejmě i některé jednodušší projekty, jezdím jednat na krajský úřad, občas napíšu dopis, podepíšu nějaký důležitý papír s razítkem, ale hlavně vařím espresso paní ředitelce Staňkové a paní zástupkyni ředitelky Haberhauerové. To prý mi jde ze všeho nejlíp.

Když jsi češtinář, neodpustíš si otázku: kterou knížku máš zrovna rozečtenou?

Musím se přiznat, že jsem propadl nešvaru, který jsem dříve kritizoval - nemám rozečte-

nu jen jednu knihu, ale rovnou několik. Dlouhodobě je to *Kurz obecné lingvistiky* Ferdinanda de Saussure, když se mi nedaří něco v práci, pak se po Cimrmanově vzoru „potrestám“ nikolivěk odepřením si viržinka po obědě, ale četbou části nějaké kapitoly. Z prózy je to *Čas fyzlů* Ivana Kopeckého, z poezie poslední sbírka ostravské básničky Lydie Romanské *Svlékání z růže* a z dramatu *Odcházení* Václava Havla.

A kdyby ses mohl na chvíli stát hrdinou některé knihy, kým bys byl?

Možná doktorem Kostkou z Kunderova Žertu, který je mi blízký svým vyznáním i pochybnostmi. Nebo Birdym ze stejno-

jmenného románu Williama Whartona. Ale nejraději Obelixem, protože tomu se i trochu podobám. Jedl bych kaňoury, římské vojáky bych učil létat a za kamaráda bych měl mazaného Asterixe. U Toutatise! Co si lze přát víc!

Co ti v poslední době udělalo radost?

Určitě moje třída, septima, ale také koncert Laca Decziho a Celuly New York v rýmařovském jazzclubu. Byla to smršť energie a čiré muzikantské radosti. Souhra všech čtyř hudebníků mě fascinovala, přitom nikde ani stopa po exhibici, cílem byla hudba sama a radost ze sdílení jejího pozitivního poselství. Je skvělé, že i v „našem městečku“ můžeme vidět a hlavně slyšet světovou jazzovou elitu.

Příště: Vladimír Stanzel se bude ptát Vlastimila Nečase.

Pexesujte s Jeseníky o ceny

Sdružení Jeseníky přes hranici připravilo nejenom pro obyvatele Jeseníků originální soutěž o pravé jesenícké odměny - víkendový pobyt v penzionu Haltmar na Ramzové pro dvě osoby, nástěnný kalendář Jeseníky 2009 nebo originální tričko s jeseníckým motivem.

Každý, kdo úspěšně dohraje jesenícké pexeso, které je umístěno na www.kalendarjeseniky.cz, objeví soutěžní heslo. Po jeho zaslání

se dostane do losovacího osudí, ze kterého vzejde 20. prosince vítěz jeseníckých odměn. Tereza Schreiberová, koordinátorka Jeseníky přes hranici: „Ti, kteří nechtějí nechat nic náhodě, si trička nebo kalendáře mohou objednat na telefonu 583 210 151 nebo na našich webových stránkách www.kalendarjeseniky.cz nebo www.trickajeseniky.cz.“

Tereza Schreiberová,
koordinátorka sdružení Jeseníky přes hranici

Školství

Motto: „Kdo nemiluje stromy, ať netvrdí, že miluje člověka.“

John Ruskin

Strom je pro vnímavého člověka živoucí bytost, která si zaslouží naši pozornost a kterou stojí za to poznávat, vnímat a vážit si jí. Mezinárodní den stromů se slaví již od 19. století a tento podzimní

studenty na projektu Strom. Celý projekt tematicky navazuje na loňské aktivity, kdy se problematice stromů studenti věnovali v rámci samostatných studentských prací i soutěží. V nich se

se konal na Gymnáziu v Rýmařově Den stromů. Projektu se účastnily ročníky nižšího gymnázia - prima až kvarta. Studenti kvinty a sexty pomáhali při přípravě. Ve Flemmichově zahradě bylo připraveno 20 stanovišť s různými úkoly. Soutěžící si vyzkoušeli poznávání stromů, určovali poslepu nebo čichem přírodniny, vyzkoušeli si keltský horoskop, roztřídili správně odpadky,

vody, jejichž organizátory byli studenti biologického kroužku. V červnu 2008 se naše škola přihlásila do soutěže Ekoškola v Moravskoslezském kraji, do níž se zapojila většina vzdělávacích organizací našeho kraje, od mateřských po střední školy. Veškeré environmentální aktivity na gymnáziu za uplynulý školní rok byly Radou Moravskoslezského kraje oceněny Referenč-

svátek se ze Severní Ameriky rozšířil do celého světa. Datum oslavy stromů je různé. Ve střední Evropě, a tedy i u nás, připadá tento den na 20. října, tedy na období, kdy u nás většina stromů hraje všemi barvami.

Abychom blíže poznali stromy kolem nás, ale také pomohli přírodě výsadbou nových dřevin, začali jsme od října pracovat se

zaměřili např. na inventarizaci stromů v Rýmařově a jeho okolí, ve výtvarné výchově zobrazovali stromy různými uměleckými technikami.

Studenti primy a kvinty v říjnu 2008 pomáhali při výsadbě nových stromků a vytváření bylinné zahrádky v rámci projektu manželů Křenkových z Občanského sdružení Stránské. Dne 31. října

poznávali hlasy ptáků, využili své znalosti přírody a cizích jazyků u cizojazyčného pexesa apod. Kromě toho si také zastříleli a vyzkoušeli lezeckou stěnu. Celý projekt vyvrcholil vyhlášením fotografické soutěže stromy

ním listem za mimořádné ekologické aktivity. Největšího úspěchu jsme dosáhli vítězstvím mezi gymnázii v kraji a získáním titulu Ekologická škola Moravskoslezského kraje. *Pavlna Doleželová, Marie Novotná*

Fota: archiv Gymnázia Rýmařov

Zdravotnický kurz první pomoci na Gymnáziu Rýmařov

Na silnicích, v domácnostech, v zaměstnání, při sportu apod. se stává nespočet nehod a úrazů, které mnohdy končí smrtí nebo doživotním poznamenáním postiženého. Často stačí nepatrný a nenáročný úkon k tomu, aby se zabránilo smrti člověka.

Každý z nás se může kdykoliv dostat do situace, ve které bude potřebovat, nebo dokonce sám poskytovat první pomoc.

Do příjezdu záchranné služby je občan povinen poskytnout první pomoc dle svých možností a schopností. Neposkytnutí první

Fota: archiv Gymnázia Rýmařov

pomoci je trestným činem. Řada lidí ale z důvodu nedostatku znalostí nedokáže tyto v podstatě jednoduché úkony zvládnout.

Na Gymnáziu Rýmařov proto proběhl dvacetihodinový zdravotnický kurz první pomoci. Účastnilo se ho deset studentů gymnázia. Studenti se naučili nejen teoreticky, ale hlavně praktic-

ky zvládat zásady předlékařské první pomoci. Ve větším rozsahu byly procvičovány obvazové techniky a poskytnutí první pomoci především v improvizovaných podmínkách. Kurz byl zakončen teoretickou i praktickou zkouškou. Účastníci získali osvědčení o absolvování zdravotnického kurzu. *Marie Novotná*

Naše návštěva Ozimku

Již v červnu, kdy nás navštívili děti ze základní školy z polského Ozimku, jsme věděli, že se chystá podzimní pozvání také pro nás, a ten den nastal 10. října. Vyrázili jsme na dvoudenní výlet za hranice naší republiky. Tentokrát se zúčastnily hlavně děti z pátých a šestých ročníků (s ohledem na věk našich hostitelů).

Cesta byla příjemná, také proto, že se k naší dvacetičlenné skupince přidali studenti Střední školy, kteří rovněž mají v Ozimku svou partnerskou školu a měli stejnou cestu. V pátek v poledne jsme tedy byli na místě a naše první zastávka byla v nadlesnictví u Opole, kde děti sluply grilované klobásky a podívaly se na zajímavý film o polské přírodě. Také jsme absolvovali malou přednášku i s ukázkami, lesníci jsou tam vybaveni pro tyto příležitosti velkým množstvím zajímavých exponátů - kusy zkamenělých dřev,

vycpanými ptáky a drobnými savci, kůrovci (pouze neživými kousky ve skle), ale třeba i různými druhy pastí, které byly zabaveny pytlákům. Ale brzy jsme se loučili, protože nás v Ozimku před školou čekali naši kamarádi. A ti se na nás připravili. Přivezli pro nás svá druhá kola, takže většina z nás po přivítání nasedla na kola a vyrazila směr Krasiejow. Ti, co si netroufli na tuto malou cyklovýpravu, dopravili se na místo Gimbusem, jehož řidič má i druhou funkci - a tou je dýdžej. V domáckém prostředí penzionu u paní Lydie jsme poobědvali a pak už to byl jen kousek na rozsáhlá naleziště zkamenělých pozůstatků z dob, kdy naši planetu obývali dinosauři.

A už se jelo zpět do Ozimku, kde jsme v tělocvičně bojovali o pohár v dívčí kopané. Boje to byly lité a po čestné prohře, ani nám to moc nenandali, jen 4:1, jsme jeli

do místa našeho ubytování, mimochodem moc hezkého přírodního areálu v blízkosti jezera, kde jsme po vydatné večeři měli disko, a to bylo jedním slovem - super! Jen dětem se zdálo moc krátké.

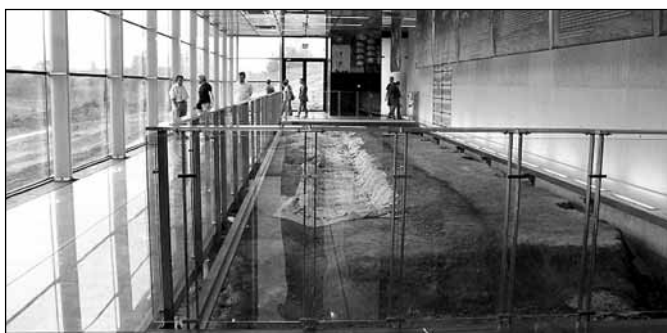
Druhý den začal snídání v anglickém duchu a pak jsme se přemístili na ekofarmu s názvem Jabłońový sad, což nebylo od věci, protože místní rodinka farmářů zásobí svým skvělým mostem domácí výroby celé širé okolí. Taky jsme dostali ochutnat! Líbila se nám i černá vietnamská prasátka, která jsou na farmě chována v poměrně velkém množství, a jak jsme zjistili, milují chroupat dýně! I zde děti čekala malá přednáška a poté plnění rozličných úkolů na téma rozdílu mezi „klasickým“ zemědělstvím a ekofarmou. Na závěr děti prezentovaly výsledky svých bádání, a protože pracovaly ve skupinkách s mezinárodním složením, už mě jako tlumočnicka ani moc nepotřebovaly! Nakonec jsme ještě opět slupli klobásku grilovanou venku na ohni (zřejmě krajo- vý zvyk) a odjeli jsme na bazén do Opole.

Bylo to bezva, tobogán, sauna a rozmanité vodní radovánky, určitě bychom to vydrželi i déle, ale program byl poměrně nabitý a nás už čekal oběd v egyptské restauraci s názvem Pyramida, která měla nejen pyramidální střechu, sirky

v malých pyramidkách, ale vyznačovala se i obrovskými porce- mi (staří Egypťané museli být dobří jedlíci) a navíc byl ke každé porci servírován i chléb pita.

A protože čas byl neúprosný, museli jsme se všichni vrátit do Ozimku, kde jsme se před školou rozloučili s našimi novými kamarády. Proběhly poslední rychlé výměny adres, emailů a telefonních čísel a pak už jsme si jen zamávali.

I tentokrát bylo naše setkání moc hezké a milé, děti byly hodné a opravdu nám ostudu nedělaly. Na tomto místě chci poděkovat i všem, kteří jakoukoliv měrou přispěli ke zdárnému průběhu celé akce, výčet by byl dlouhý, takže alespoň: městskému úřadu za super dárky pro holky a kluky z Polska - baseballové čepice se znakem města měly u dětí úspěch; naši škole, že nám zaplatila dopravu a nutné výdaje a všemožně nás podpořila; třídním za pomoc při organizování, p. uč. Pavle Sekaninové, která naši výpravu doprovázela, řidiči p. Petříkovi, který bravurně zvládal manévrování naším pohodlným megabusem na některých poněkud užších cestách a nikdy neztratil dobrou náladu, rodičům za důvěru a hlavně našim hostitelům za vzornou péči, pestrý program, vlídné přijetí a další krásné setkání! *Petra Mžová*

Dinopark Krasiejow - paleontologický pavilon

V kůži ... vojenského pilota

aneb Kde oblaka rychleji než kde jinde plují

Motto: *Nikdy nejsme natolik dospělí, abychom nemohli mít dětské sny.*

Nadpis této reportáže by také mohl znít Ze žhnoucího pekla rýmařovské výtopy až před bránu Všemohoucího. V předminulém vydání jsme totiž v reportáži nahlédli do rozpálených kotlů rýmařovské kotelny, dnešní reportáž nás „vynese“ mnohem, mnohem výš. Téměř až tam, kde by se člověk mohl dotknout hvězd, kde se snoubí den s nocí a teploty se pohybují kolem mínus padesáti. S rýmařovským vojenským pilotem podplukovníkem Ing. Petrem Hromkem a vojenskou stíhačkou zamíříme do oblak a dovíme se, jak chutná chleba vojenského stíhacího pilota. Éra letectví z hlediska historie není zase tak mladá, jak by se mohlo zdát. Touha lidstva létat se projevila už v Číně 6. století, kdy

jsou zaznamenány první pokusy létat na šarkanec (dracích poháněných prouděním větru). První let kluzákem předvedl Abbas Ibn Firnas v Andalusii v 9. století. Sen Leonarda da Vinciho o létání je možné najít ve více-rychých jeho dílech, ale sám da Vinci se o to nikdy nepokusil. První vážné pokusy se konaly v Evropě 18. století s horkovzdušnými balony (1783), kluzáky (Otto Lilienthal, 1891) a letadly s vlastním pohonem (Bratři Wrightové, 1903).

Sen lidí o létání vzešel z pozorování ptáků a byl zobrazen v různých mýtech (například mýtus o Daidalovi a Ikarovi v řecké mytologii nebo bájný létající stroj Vimana v Rámájaně). První pokusy spočívaly většinou

v tom, že si lidé připevnili křídla a imitovali ptáky (Daidalos a jeho křídla z per a vosku). Pokusy napodobit ptáky připojením křídel pokračovaly až do 17. století. První kluzáky byly kontrolovány pohybem těla pilota (Lilienthal) nebo zkroucením křídel (Wrightové). Od té doby se konstruktéři letadel pokoušejí o větší rychlost, vzdálenost, vyšší výšku a lepší kontrolovatelnost letů. Vynález letadla ovlivnil seznam důležitých faktorů, jejich motory se staly lehčími a efektivnějšími, od parního pohonu Clémenta Adera až po pístové, proudové a raketové motory. Původní konstrukce byly vyrobeny z plátna nebo dřeva, později z hliníku a ze složených materiálů.

odpověď

S Petrem Hromkem vyrážíme z Rýmařova ještě před rozedněním. Máme před sebou dlouhou cestu na vojenské letiště v Pardubicích, kde nás budou očekávat v osm ráno. Cesta ubíhá poměrně rychle, ale předpověď počasí není pro piloty zrovna příznivá. Nárazovitý vítr dosahující velké rychlosti zřejmě neumožní start pro výcvikové lety. Cestou míjíme převrácený vlek kamionu, který byl pro víchru prohánějí se otevřenou planinou doslova krabíčkou od zápalek. Tvoří se kolony, přijíždí těžká technika a hasiči, policisté řídí dopravu kyvadlově. Za chvíli se rozjíždíme. Hřebečský tunel je uzavřen. Další zdržení. Musíme jet po staré cestě táhlými serpentínami za funicemi kamiony. Konečně rovina a široká silnice, která nás vede přes malé vesničky a města až do Pardubic. Projíždíme kolem dostihového závodiště a za chvíli stavíme před branou s nápisem Vojenské letiště Pardubice. Dozorčí na bráně salu-

tuje a pošouí nás dovnitř. Po chvíli zastavujeme na malém parkovišti. Už z dálky je slyšet burácející řev proudových letounů. Opodál se krčí nízká budova.

„Tak a jsme na místě. Půjdeme dovnitř, ukážu vám nejdříve budovu výškového vybavení a brífingovou místnost pro piloty. Nevím, jaké je nahoře počasí, podle toho si stanovíme program,“ informuje mě můj průvodce podplukovník Petr Hromek. Vcházíme dovnitř. Útulná a teplá místnost, moderně vybavená, pohodlná křesla, na kterých sedí a debatuje několik letců. Všude kolem na stěnách mapy s nejrůznějšími kružnicemi, čarami a čísly. Kam se člověk podívá, samá čísla a písmena. Připadám si jako v nějakém matematickém institutu.

„Tady se piloti připravují na let. Obdrží zde všechny předletové údaje, o stavu počasí, které může nějakým způsobem ovlivnit let, jaký vzdušný prostor máme k dis-

pozici, jelikož nejsme jediní uživatelé prostoru nad Českou republikou, záložní letiště pro případ, že by se zhoršilo počasí či se vyskytla nepředvídatelná událost,“ zasvěcuje mě do tajů křivky a čísel pilot Petr Hromek, který dále ukazuje na jednotlivých mapách rozdělení vzdušného prostoru nad Českou republikou. Je zde vzdušný prostor nejen pro civilní dopravu, ale i pro vojenskou výcvikové mise. Vidím na mapě, že jeden z větších vzdušných prostorů zasahuje i nad Rýmařov a Jeseníky. Visí zde také podrobná mapa pardubického letiště. Dovídám se, že dráha měří 2,5 kilometru a mohou zde přistávat i velká dopravní letadla. Přistálo tady i jedno z největších letadel na světě, ruský Ruslan, a přistávají tady i naše nejmodernější bojové stíhačky JAS39 Gripen, jejichž domovským letišťem je Čáslav.

Každé letiště má svoji meteorologickou stanicí s obsluhou, která

předává s předstihem hlášení o tom, jak se bude počasí v průběhu několika hodin vyvíjet. Vidím, že k tomu slouží také data z intranetu, která přenášá na projekční plátno dataprojektor přímo v brífingové místnosti. A nejen meteorologická předpověď je pro piloty důležitá. „Stejně důležitá je také biologická ochrana letiště a informace ornitologů o tahu ptáků. Při plašení nám velmi pomáhají sokolníci se svými cvičnými dravci. Je velmi nepřijemné a samozřejmě i nebezpečné, když se letadlo střetne s nějakým ptákem. Může dojít k proražení kabiny, případně zranění pilota nebo nasátí opeřence do motoru, v horším případě může dojít k vyzazení motoru. Dnes, pokud to povětrnostní podmínky dovolí, budu létat jen v okolí Pardubic. Jeden prostor je tady směrem na sever a pak ještě tady, ten je trochu větší,“ popisuje podplukovník Hromek prostor na mapě. Zkušený pilot usedl poprvé za ří-

dící páku větroně Blaník, když mu bylo patnáct, v Aeroklubu Krnov. Následovaly lety s prvním vrtulovým letounem „zet čtyřicetdvou“. „Vojnu jsem absolvoval v Košicích na Vysoké vojenské letecké škole, kde jsem také začal létat s L-29 Delfín, potom s L-39 Albatros. Ve čtvrtém ročníku nás přestěhovali do Přerova a tam jsem začal pilotovat Mig-21, pak jsem odešel do Českých Budějovic, kde jsem létal nejdříve s jinou modifikací Mig-21 a po třech letech až do roku 1998 jsem pilotoval Mig-23. Odtud jsem byl vyslán na leteckou univerzitu do Ameriky. Po ukončení studia mi byla nabídnuta práce na americké letecké základně a velitelství NATO v německém Ramsteinu, kde jsem působil čtyři roky. Po návratu do ČR jsem nastoupil na velitelství společných sil do Olomouce, kde jsem dodnes,“ popisuje svou životní dráhu pilot Petr Hromek, který v současné době vykonává funkci náčelníka oddělení letectva, a jak na sebe prozradil, od prosince jej čeká povýšení do hodnosti plukovníka a ustanovení do funkce zástupce velitele vzdušných sil armády České republiky. „Vzdušné síly zahrnují celkem šest útvarů - základny letectva v Čáslavi, Náměšti nad Oslavou, Přerově, Kbelích, raketové vojsko ve Strakonici a brigádu velení a řízení ve Staré Boleslavi, která se stará o zabezpečení navádění letounů nad celým územím ČR, k té patří ještě vojenská oblast, která koordinuje lety vojenských a civilních letounů, a ta je v Praze,“ doplňuje Petr Hromek a vybízí mě k návštěvě místnosti, kde je vyhodnocovací zařízení. Cestou ještě vznáším dotaz, kde byl se stíhačkou nejdále. Dostává se mi odpovědi: „Letěli jsme před dvěma lety společně s gripeny do Švédska

na střelby, to bylo těsně za polárním kruhem.“ Přicházíme do místnosti, na stole jsou vedle sebe umístěny tři monitory, na kterých se právě zobrazuje průběh letu podplukovníka Hromka. Připomíná to letecký simulátor z nějaké počítačové hry. „Každé letadlo má záznamové zařízení. Jedná se v podstatě o havarijní zapisovač - známou černou skříňku, která zaznamená celý můj průběh letu. Je to výbor- ná věc nejen pro začínajícího pilota, ale především pro jeho instruktora. Toto zařízení odhalí všechny mé manévry, například zda jsem letěl přesně nad daným prostorem. Těch hodnot je asi něco kolem stovky. Na monitoru teď můžeme vidět rychlost, výšku, otáčky motoru, přetížení, dokonce i mapu s obcemi, nad kterými jsem přelétával. Pilot si nemůže nahoře dělat, co chce, má nad sebou dokonalou kontrolu. Záznamy jsou archivovány po určitou dobu a není problém je znovu dohledat,“ informuje mě můj vojenský průvodce. Zasnou nad dokonalou technologickou vymožeností. Opodál stojící kolega pilot s úsměvem dodává: „Říkáme tomu nejdokonalejší ‘práskáč’ na palubě.“ Přecházíme do další místnosti, kde je na několika věšácích rozmístěna speciální výšková výstroj a přilby letců s dýchacími přístroji. Podplukovník Hromek vytahuje z vojenské kombinézy menší tištěný bloček se slovy: „Tady mám ještě podrobný seznam zvláštních případů, které se mohou za letu stát a které musí znát každý pilot nazpaměť. Může dojít například k vysazení hlavního nebo záložního dynamu nebo k poklesu tlaku paliva či tlaku oleje, je potřeba vědět jak nouzově přistát, jak vyřešit požár motoru nebo letounu a mnoho dalších nepředvídaných událostí.“

Dovídáme se, že cvičný let podplukovníka Hromka bude kvůli nepříznivému počasí opožděn. Máme tedy ještě nějakou chvíli na to, abychom pokračovali v exkurzi po budově výškového vybavení a podíváme se také na řídicí věž. Hlavním cílem vojenského letiště v Pardubicích je výcvik mladých vojenských pilotů a k tomu útvar využívá státní podnik - Centrum leteckého výcviku. V místnosti s leteckou výstrojí, kde se právě nacházíme, je umístěn katapultovací trenážer, který slouží k nácviku nouzových postupů. Je to velmi důmyslné zařízení, které může pilotovi zachránit život právě při události, kterou už nemůže podle žádných tabulek ovlivnit ani vyřešit. „Pokud pilot vyhodnotí situaci jako kritickou a s letadlem by nemohl v žádném případě ani nouzově přistát, k tomu účelu slouží právě toto zařízení, které je již několikrát použito. Tady jsou páky na nouzové odhození kabiny. Po zatažení těchto dvou madel se aktivuje malý raketový motor, jenž vystřelí sedačku za necelou vteřinu střemhlav vzhůru, tady je padák pro samotnou sedačku, pod kterou je navíc umístěna nouzová dávka s potravinami, baterkou, signalizačním zařízením a dalšími věcmi pro přežití. Důležité je správné nastavení váhy pilota. Letadlo se musí v takovém případě nasměrovat do neobydlené oblasti, které jsou pro tyto účely předem stanoveny. A zpravidla se vypíná autopilot a motor. Taky záleží na tom, v jaké výšce se pilot katapultuje. Jiné je to v tisících metrech a jiné v 10 kilometrech, kde je teplota minus padesát stupňů. Naštěstí jsem toto zařízení nemusel nikdy použít,“ říká s úsměvem Petr Hromek. Právě přicházejí piloti, kteří se vrátili z cvičného letu. „Počasí je

tam značně proměnlivé, kolem těch 300 metrů je to proložený, ale od těch 8 tisíc začíná silná námrza, eroplán se ti obalí ledem a pak to z toho lítá po kusech. Jen jsem koukal na motor, aby tam něco nevlítlo,“ informuje Petra Hromka kolega pilot, který před chvílí přistál. „Napiš 50 minut letu, podmínky 400-2, všechno za IFRu a mraky 30 minut,“ předávají si informace leteckou terminologií piloti.

Je tohle povolání nebezpečné? Vznáším dotaz na svého průvodce. „Myslím, že nebezpečnější je jezdit po D jedničce, kde člověk může potkat řadu neukázných řidičů. Letectví má jasná pravidla, která všichni dodržují.“ Piloti musí každý rok absolvovat zdravotní prohlídku v Ústavu leteckého zdravotnictví. Je to jediné zdravotní zařízení v republice, které je určeno výhradně pro letce. Vojenští piloti odcházejí do důchodu v 55 letech. „U vojenských pilotů dochází k většímu opotřebení organismu, při letu máme přetížení kolem 5 - 6 G, u gripenů dokonce až 8 G. Aby se částečně zamezilo zdravotním problémům, které by mohly nastat v důsledku přetížení, k tomu nám slouží speciální kalhoty se vzduchovými polštáři. Čím je větší přetížení, tím více je do těchto polštářů vháněn vzduch, aby nedošlo k nadměrnému měštnání krve v organismu směrem dolů. Mohlo by dojít i ke ztrátě vědomí,“ informuje mě a zároveň názorně předvádí doplněk své výstroje výcvikový pilot a dodává, že piloti musí mít dobře vytrénované svaly, zejména v oblasti krční páteře, kde působí přetížení snad nejznatelněji. Jednou za rok musí letci také absolvovat přezkoušení z tělovýchovy a výcvik v přežití. Míříme na řídicí věž. Musíme překonat dvě vstupní hradla, kte-

rá snímají kamery. Zabezpečení vstupu je dokonalé a nikdo nepovoláný se dovnitř nedostane. Na věži slouží tři dispečerů. Jeden řídí provoz pouze vizuálním kontaktem do vzdálenosti asi 5 km, druhý sleduje letecký provoz na radaru ve vymezené cvičné oblasti vzdušného prostoru a také polohu jednotlivých letadel a řídí případnou dekonflikci, pokud by dvě letadla měla například stejnou výšku a blížila se proti sobě. A třetí dispečer pomáhá při přistávacím manévru asi 20 kilometrů před letištěm zejména při špatné viditelnosti nebo velké oblačnosti. V místnosti je větší počet monitorů, na kterých je snímán obraz primárního a sekundárního radaru. Na monitoru vidí dispečer provoz nad celou republikou včetně civilního sektoru, na jiném monitoru menší část vzdušného prostoru, například Pardubice. Pohybují se zde malé tečky - letadla a podle jejich čísel na monitoru je možné zjistit, kam které letadlo míří, jakou má rychlost, v jaké letové hladině se pohybuje

na úkryt letadla. Jedná se o velké podzemní hangáry, kde jsou odstaveny letouny. Inženýrsko-letecká služba již provedla poslední důkladné kontroly strojů. Piloti si naposledy upravují výstroj, obcházejí letoun a kontrolují důležité části stíhačky. Po malých schůdkách, důmýslně ukrytých v boku trupu, vystupují do kabiny. „*Za chvíli se již neuslyšíme, takže se rozloučíme. Potom si stoupněte stranou, hlavně ne za letadlo, a pozor na hluk,*“ dostává se mi posledních pokynů před startem od mého průvodce, který v mžiku mizí i se svým kolegou v kokpitu. Následuje několikanásobná kontrola uvnitř letounu před nahozením motoru. „*Nejdříve si musím zapnout všechny upínací pásy a hadičky kyslíku, napojím kalhoty proti přetížení, zapnu radiostanici, upravím si sedadlo, seřídím váhu a výšku a zapínám všechny spínače. Spínač baterie, rádio, abych navázal kontakt s řídicí věží, když dostanu povolení ke spouštění, zapínám motor. První spínač akti-*

zace, odpovídač - sekundární radarovou informaci, znovu provedu kontrolu motoru a systémů, zapnu GPS navigaci, zkontroluji kompas, nastavím výšku, abych vynuloval všechny parametry, a začínám provádět kontrolu motoru. Vyjedu s otáčkami asi na 70 %, provedu opět kontrolu teplot a tlaků, vysouvám zkušební klapky a technik mi venku ukazuje jejich startovací a přistávací polohu, všechno kontroluji na přístrojích. Pak provedu kontrolu brzdících štítů, zapínám vyhřívání barometrických trubíc na křídlech, s motorem opět klesnu na volnoběžné otáčky. Po všech provedených úkonech dávám pokyn řídicí věži a technikovi, že je vše v pořádku. Ten odstraní klíny zpod kol a poté, co mi on i věž dá pokyn, že mohu pojet, rozjedu se na dva metry a ještě vyzkouším brzdy. Teprve pak popojedu před další dva techniky, kteří provedou opět fyzickou i vizuální kontrolu letounu, a pak teprve mohu pojet na vzletovou a přistávací dráhu, kterou mi přidělí řídicí věž,“ podává vyčerpávající informace o předletové kontrole podplukovník Petr Hromek, který má nalétáno již 1600 hodin.

V průběhu naší reportáže jsem se ještě dověděl, že vzletová rych-

lost letounu Albatros L-39 je 250 kilometrů a maximální rychlost je 910 kilometrů za hodinu, maximální výška, do které je tato stíhačka schopna vystoupat, je 12 kilometrů neboli 40 tisíc mezinárodně uznávaných fitů (stop = anglicky feet). Kontrola systémů, motoru a všech přístrojů byla ukončena. Letecký mechanik odstranil klíny, stíhačka se pohnula kupředu. Brzdy - fungují. Věž dává pokyn k pojetí po dráze. Neslyším vlastní hlas. Těžký stroj po poslední kontrole dvou mechaniků roluje na start a po chvíli se s obrovským dunivým rachotem pozvolna a s lehkou elegancí zvedá od země, překonává zemskou přitažlivost. Podvozek se zasouvá do nitra letounu a já se dívám, jak se mi můj průvodce vzdaluje. Z letounu se stává téměř neznatelná tečka na modrošedé obloze, až zmizí docela. Najednou si uvědomuji, jak si člověk dokázal podmanit přírodu a využil všech fyzických zákonitostí ve svůj prospěch. Tak tedy: dobrý let a šťastný návrat na zemi!

JiKo

(Děkuji podplukovníku Ing. Petru Hromkovi a velitelství pardubického vojenského letiště za to, že mohla tato reportáž vzniknout.)

a kdo jej pilotuje. „*Tady nám letí například Boeing 737, na monitoru vidím jeho vstup do republiky a místo, kde republiku opustí. Tady vidíme zase tři vrtulníky Mi-24, které se vrací z pražské vojenské přehlídky do Náměšti,*“ informuje o dění na monitorech hlavní dispečer na řídicí věži. Z věže máme dobrý rozhled na celé letiště. Vzádu jsou odstavena letadla a mezi nimi dominuje vládní speciál Airbus A-319CJ, který přepravuje naše ústavní činitele do vzdálenějších míst. Můj průvodce dostává pokyn, že může odstartovat. Vyrážíme pro leteckou výstroj a pak rovnou na stojánku, kde čekají tři stíhačky Albatros L-39. Procházíme kolem ULů, což ve zkratce zname-

uje čerpadlo dodávající palivo, zapínám turbo spouštěč, který by měl naběhnout do 25 vteřin, dále stopky, zapínám tlačítko startování motoru, znovu stopky, a za 5 vteřin přesouvám plynovou páku do polohy volnoběh. Celý proces spouštění pak již probíhá automaticky, já jej pouze kontroluji na přístrojích. Sleduji otáčky motoru, tlak oleje, paliva a teplotu výstupních plynů. Do 40 vteřin by měl motor naběhnout na volnoběžné otáčky, nechám si zavřít kabinu technikem a musím ji hermeticky uzavřít. A začínám zapínat všechny spínače systému potřebné k letu - generátory, horizont, rádiové vybavení, měniče, bez kterých by rádia nefungovala, dále navigační přístroje, klimati-

Policie si posvítila na alkohol u mladistvých

V noci z pátku 24. na sobotu 25. října proběhla v Rýmařově bezpečnostní akce zaměřená na kontrolu zákazu podávání alkoholických nápojů mládeži v barech a restauracích. Této akce se zúčastnilo osm policistů, dva městští strážníci a sociální pracovníci, kteří zkontrolovali celkem čtyři restaurace. V jedné z nich policisté zjistili u šesti mladých lidí požití alkoholu. Nejvyšší naměřená hodnota dosáhla výše 1,85 promile alkoholu v dechu. Tyto případy budou řešeny jako přestupky. Policisté bezpečnostní akci zopakovali 7. - 8. listopadu. Zkontrolovali

12 restaurací a barů v Rýmařově a Horním Městě a u pěti mladistvých zjistili požití alkoholu. V restauraci Erna navíc odhalili mladíka pod vlivem pervitinu. V podobných akcích bude policie v příštích měsících pokračovat.

V Ryžovišti našli chemikálie

V pondělí 27. října oznámila 41letá žena policistům z Brídličné, že její 10letý syn nalezl v areálu firmy v Ryžovišti nějaké chemikálie. Na místo ihned přijeli policisté, hasiči a pracovníci odboru ochrany životního prostředí, kteří zajistili místo nálezu. Provedli kontrolu chemikálií a zjistili, že se jedná o chlorid sodný, křemík, sulfát, rtuť a dal-

ší chemikálie, uzavřené v nádobách. K úniku látek a ohrožení životního prostředí nedošlo. Věci převzal odbor ochrany životního prostředí k dalšímu šetření.

Při močení vypadl z okna

Na základě oznámení rychlé lékařské služby šetřili 27. října rýmařovští policisté případ pádu z okna v Janovicích. 22letý muž doplatil na to, že chtěl vykonat potřebu z okna. Na toaletě vylezl na parapet, ale po vykonání potřebě zakopl o rám a spadl z výšky 2 metrů na travnatý pozemek. Pádem si způsobil dvojitou zlomeninu stehenní kosti. V dechu mu policisté naměřili 2,48 promile alkoholu.

škoda, kterou dvojice způsobila, přesáhla 110 tisíc Kč.

Otec napadl dceru

Z trestných činů násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci a porušování domovní svobody byl obviněn v těchto dnech 66letý muž. Ten měl letos v dubnu napadnout svou vlastní dceru v jejím bytě na Větrné ulici v Rýmařově. Jeho motivem údajně byly nevyřešené majetkové vztahy. Nejprve se s 45letou dcerou pohádal a poté ji chytil ji pod krkem a vyhrožoval, že ji zabije. Dalšímu napadení zabránili synové poškozené, kteří obviněného vytlačili na chodbu domu.

Ze sklepa odcizil věci za 36 tisíc

V době od 25. do 30. října zmizelo ze sklepa panelového domu na ulici Příkopy v Rýmařově sportovní vybavení za 36 tisíc Kč. Neznámý pachatel vypálil petlici sklepní kóje a odcizil dvojice lyže, trekkingové kolo, dvojice kolečkové brusle, hokejovou výbavu a výstroj, tašku s rybářskými potřebami a rybářské pruty.

Jel pod vlivem pervitinu

V neděli 2. listopadu zastavila hlídka policistů na Pivovarské ulici v Rýmařově 27letého řidiče vozidla Škoda 105L. Při kontrole měl výrazně zvětšené zornice, a tak u něj policisté provedli zkoušku na přítomnost omamných a psychotropních látek. Byla pozitivní, řidič se poté přiznal, že užil pervitin.

Dostal smyk při předjíždění

V pátek 31. října u Malé Morávky způsobil řidič Opelu kolizi, když dostal při předjíždění v zatáčce smyk. Ve velké rychlosti bočně narazil do předjížděné Toyoty, takže obě vozidla vyjela ze silnice. Opel se převrátil na střechem a Toyota narazila do břehu silničního příkopu. Způsobená škoda činí 75 tisíc Kč, nikdo naštěstí nebyl zraněn. Při výslechu řidičů policisté zjistili, že viník nehody není držitelem řidičského průkazu pro skupinu B.

Foto: Policie ČR Bruntál

Policie dopadla dvojici zlodějů

V těchto dnech policejní komisař zahájil trestní stíhání dvou 20letých mladíků za několik přečinů, kterých se měli dopustit během letošního roku. V červnu měli při návštěvě 30letého muže v jeho bytě v Brídličné odcizit mobilní telefon, fotoaparát, peněženku s doklady a platební kartou. V říjnu pak společně odcizili vozidlo Seat Toledo zaparkované na Okružní ulici v Rýmařově. Policisté automobil vypátrali v Bruntále a vrátili jej majiteli, mladíci však z auta stihli ukrást autorádio s CD a dvě hokejové hole. Jeden ze zlodějů je navíc obviněn z vloupání do prádelny a odcizení finanční částky 35 tisíc korun a fotoaparátu, k němuž došlo letos v dubnu. Celková

Policie radí chatařům

S nadcházejícím podzimem jde ruku v ruce také zazimování chat a chalup. Frekvence návštěv se začíná snižovat a zima je právě dobou, která láká k návštěvám zloděje. Pachatelé vloupání si vybírají především odlehle a nezabezpečené objekty, ke

kterým se dá zajet automobilem. Nejen policisté, kteří mají omezené možnosti, aby uhlídali všechny objekty, ale také sami občané by měli mít starost o zabezpečení těchto rekreačních chat či chalup.

Rady a opatření na zabezpečení rekreačních objektů:

- Zabezpečte rekreační objekt certifikovanými mechanickými zábrannými prostředky (dokonalý bezpečnostní zámkový systém, zodolněné dveře, mříže, uzamykatelné okénice).
- Věnujte pozornost zejména stavebním otvorům (vstupní dveře, okna, verandy).
- Objekt mějte správně pojištěný nejen proti krádeži, ale i proti požáru.

- Nechluďte se před neznámými lidmi majetkem uloženým v objektu.
- Pro případ vloupání si pořídte fotodokumentaci cenných věcí. Poznamenejte si výrobní čísla spotřebičů.
- Cennější věci rozhodně nenechávejte přes zimu v rekreačních objektech, ale odveďte je do bezpečí.
- Při pobytu na chatě si všimněte pohybu neznámých osob a aut. I případné svědectví je důležitou informací pro práci policie.

- Rekreační objekt nepravidelně navštěvujte i v zimě. Uklizený sněh budí zdání neustálé kontroly.
- Při podezření z vykradení zásadně nevstupujte do objektu, neuklízejte po zlodějích a věc oznamte neprodleně policii.
- Není vhodné nechávat zlodějům na pozemku nachystané různé nářadí, nebo dokonce žebřík.

Zpracováno z podkladů PČR Bruntál

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času uzavřely Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské 2008 v kategoriích: • poezie • próza • ilustrace

V srpnu 2008 se uzavřel druhý ročník literární a výtvarné soutěže, kterou na paměť naší významné krajanky, naivistické malířky a básnířky Marie Kodovské, vyhlásil čtrnáct-

tideník Rýmařovský horizont společně se Studentským klubem SVČ Rýmařov. V září a říjnu byly zaslány práce vyhodnoceny. Vítězové všech tří kategorií budou vyhlášeni

během literárního večera spojeného s výstavou výtvarných prací na konci tohoto roku. Ze soutěžních příspěvků bude redakce čerpat i v následujícím roce 2009. ZV

próza

Vojtěch Pišl: Po stropě chalupy

Po stropě se honily mouchy. Létal sem a tam kolem nekryté zažloutlé žárovky. Už tu vypadalo, že větší a tmavší dohoní slabší vpředu, ale té se nakonec vždycky podařilo uniknout. Po chvíli přistály na parapetu, tři-krát přešly zprava doleva a zpátky a menší moucha se opět vznesla, aby prchala před větší. Rychlým letem z kouta do kouta získala malý náskok. Využila příležitosti, když se pronásledovatel vyhýbal Ukřížovanému na stěně, a schovala se do škvíry za truhlou v rohu.

Dlouho seděla ukrytá ve stínu vyřezávaného ornamentu, ale pak ji začala bolet skrčená křídýlka a rozhodla se tu mohutnější trochu pozlobit. Počkala, až se do-

stane nahoru k žárovce a bude zmateně poletovat kolem oslňujícího světla. Potom sama rychle vystartovala nahoru a letěla úplně potichu, bez nejmenšího náznaku bzukotu.

Bohužel byla zpozorována předčasně. Nezbyvalo než se okamžitě spustit v prudkých kruzích do kouta za skříň. Koneckonců ji to ani nemrzelo, nikdy tam ještě nebyla a vždycky snila o dalekých nepoznaných krajích; jen se trochu bála letět takovou rychlostí v tom temném stínu. Ovšem pronásledovatele měla v patách a rozhodně se nemínila jen tak vzdát. Sklopila křídýlka ještě více - padala už skoro volným pádem. A druhá v zakřivené spirále za ní. Ostatní následovalo v jednom

okamžiku: záblesk světla na jemné pavučině, neúspěšný pokus se vyhnout, náraz, chvíle pekelného strachu, stále silnější chvění zákeřné sítě, krátký pohled do odporných šedočerných očí a...

Jejich osud byl zpečetěn už chvíli po obědě, když přilétly škvírou nade dveřmi z vedlejší místnosti. Vlastně už dávno dřív, když vnučka nechala sušit hříby v nevětrané komůrce po babičce, odkud vedla jediná skulina sem, do prohřátého starcova pokoje. Nebo už když musí matka kladla vajíčka do nahnílé houby před procházející se Maruškou? Pak už bylo jen otázkou času, kdy se mouchy vylihnou a objeví cestu k teplému světlu za dveřmi. A kdy se zaletí podívat za skříň, chytí do neviditelných vláken, roztáhnou křídýlka v poslední křeči a sežere je pavouk.

Stařec sklopil zrak od stropu. Bylo mu jasné, co se stane, jen předpokládal ještě dva kruhy kolem žárovky. Mouchy zaletěly za skříň příliš brzy.

„Vím, že nic nevím,“ povzděchl si větou vyčtenou z knížek, ale věděl jen, co bylo psáno.

Zvedl se z křesla. Přiložil několik polínek do kamen a v koši se dřevem našel smetáček. Pomalu, zdálo se, že s námahou, odsunul skříň, zamáčkl pavouka a smetl všechny pavučiny ze zdi.

„Nejsem zlý, abych bezdůvodně vraždil, ani hodný, abych chránil další mouchy, spravedlivý, abych trestal pavouka za pozření úlovku, ani nespravedlivý, abych ho zabíjel pro důkaz své moci,“ mumlal si pro sebe a pak se dlouze zamyslel. Nechápal, proč mu neškodný pavouček tolik vadil.

„Od dětství mne to tak učili - pavučiny do síně nepatří.“ Skoro se omlouval. Zasunul skříň zpátky do rohu a unaveně došel na zápraží vyklepat smetáček.

Vrátil se a poklekl před obrázkem Madony vedle starobylé knihovny. Navrchu uviděl rozečteného Platóna. „Studuji filosofii, ano, ale je to spíš taková záliba do duchodu, ubíjení času po smrti ženy,“ řekl jednou vnučce. Teď si na to vzpomněl.

„Nehledám v knihách smysl, ten znám, co umím mluvit, už máma mě jej naučila, nemohl bych myslet nic jiného. A tak je to správně,“ zašeptal ještě. S pohledem upřeným na Madonu odříkal Otčenáš za mrtvého pavouka. Dořekl amen a přiřoual se k rozestlané posteli. Posledních několik dnů se cítil trochu slabší než jindy a posouvání skříně ho docela unavilo. Zhasl, zul si bačkory a lehl si pod peřinu. Krásně hřála; cítil se, jako by létal.

Ostatní následovalo v jednom okamžiku: záblesk světla na jemné pavučině, neúspěšný pokus se vyhnout, náraz, chvíle pekelného strachu, stále silnější chvění zákeřné sítě, krátký pohled do odporných šedočerných očí a... Jeho osud se slepě naplňoval už od chvíle po obědě, kdy zpozoroval přilétnuvší mouchy. Vlastně už na podzim, když vnučka přinesla houby do pokoje po ženě; bylo jen otázkou času, kdy je světlo přiláká a on se na ně zadívá. Sledoval hmyz už od dětství.

„Děj se vůle boží; vím, co je psáno,“ zašeptal, ale nevěděl nic.

Už se nebál. Pokojně prošel pavoučím hrdlem a letěl dál nekonečným temným nesmírnem; u srdce ho hřála naděje nedávného Otčenáše a těšil se na svou ženu. Nedělo se mu nic zlého, i záda přestala bolet. Chtěl si prohlédnout křídla, která ho nesou, ale zjistil, že dávno neletí, jen se nechává nést bělavým obláčkem. Zatímco přemýšlel, která modlitba by měla být jeho poslední (nepochyboval, že už se víckrát modlit nebude), obláček se však

Lukáš Adam: Vlak nikam

do země - do černé, prohnojené, vlhké prsti. Jako tátovo pole, napadlo ho. Nacházel se uprostřed atria obrovského kláštera, mezi pravidelnými kruhovými záhony. Chtěl kyprou půdu pošlapat co nejméně, proto se po špičkách rychle přemístil dovnitř.

Stál v podloubí bez konců zaplněném neznámými šklebícími se lidmi, kteří znutněně postávali mezi sloupy. Otočil hlavu ke zdi naproti. Vlastně to nebyla úplně zeď, ale nepřetržitá řada dveří označených cedulkami. Procházel kolem nich a četl: Otcové, Blázni, Pomocníci, Sportovci, Manželky, Památkáři, Básníci, Právníci...

„Co to znamená? A na co tu všichni ti lidé čekají?“ zeptal se sám sebe.

„Na vysvobození, pane,“ odpověděl mladík sedící na zemi u sloupu.

„A co je to vysvobození?“ zeptal se stařec znovu. „Už od dětství jsem přemýšlel, jak asi vypadá.“

„Vysvobození? To když přijdete do nebe, ne?“ nechápavě se za-

smál mladý muž. „Tady těmi dveřmi.“

„Kterými?“

„Těmi, které jsou určeny pro vás.“

„A které jsou určeny pro mě? A pro tebe?“

„To musíte vědět vy sám. Já osobně vůbec netuším, kterými jít.“

„Tak zkus... třeba Synové? Studenti?“ Hádal s úsměvem stařec.

„A co když mám jít jinými? Nesmím zahodit nebe. Musím počkat, až se rozhodnu.“

„Kdo až se rozhodne?“

„Já. Každý sám musí... Ale já prostě nevím!“ skoro vykřikl mladík a opět sklopil hlavu.

Stařec procházel kolem dveří a se zájmem si četl nápisy: Knihovnici, Houslisté, Přátelé, Chemici, Hospodští... Nechápal. Co mají ta slova společného? Najednou zahlédl otevřené dveře. Zevnitř se ozvalo zakašlání.

„Nuže pojďte, vždyť víte,“ ozval se hlas.

„Nevím nic,“ odvětil stařec a nahlédl rozpačitě dovnitř. Viděl nekonečný sál, do kterého vedly

všechny dveře z podloubí.

„Víte všechno,“ zněla odpověď.

Ještě si všiml na dveřích cedulky se slovem „Hospodář“ a vešel.

Celý sen byl utkáán už chvíli po obědě, když se v předsíni zadíval na svou fotku z války, kdy sloužil v Řecku. (Ano, přesně v takové chodbě stál a přemýšlel, kam mohou vést všechny ty dveře. Než je stačil otevřít, zavolali ho k opravě telegrafu.) Vlastně spíš dávno dřív, když si s vnučkou povídali, zatímco krájela houby, jak asi vypadá nebe a peklo. Trochu ji zarazil přítkrou zmínkou o babičce, ale pak pochopila, že už žádné ohledy nepotřebuje, že má v nekonečném štěstí všechno, co potřebuje. Říkala pak, že podle moderního učení v očistci nejsou plameny, jen davy čekajících unavených lidí, namačkaných na sebe bez kousku soukromí. A že prý, však jí za to také řádně vyčini, se do nebe dostane každý, kdo v životě opravdu někým byl. Věděl, že bůh miluje všechny lidi stejně, ale že by i komunisty?

Netušil tenkrát, co si o tom má myslet.

Slyšel troubení, jako když někdo hraje na roh. Vítají ho v nebi! Prudké světlo vycházející ze všech stran ho oslňovalo. Znovu slyšel zatroubení - možná se spíš podobalo houkající sanitce. Pak se propadl kamsi do tmy a ticha. Ležel naznak, neviděl vůbec nic a záda začínala znovu bolet. „Byl jsem tedy hospodářem. Tak takhle to v nebi vypadá... Nebo to nebyla opravdová brána do ráje?“ zamumlal k srpku měsíce za oknem „Ale samozřejmě. Vždyť svatý Petr uvolnil řetěz... A Madona... Vždyť přeci...“

Sen se zvolna rozplýval a on si čím dál jasněji uvědomoval, že si z něj zachoval jen hluboký pocit, jako když na něj před lety spadl strom - věděl, že kolem pak byli lidé, že mu něco říkali. Znal je, ale nemohl si vybavit jedinou tvář.

Všiml si pavouka lezoucího po pelesti. Chvíli ho pozoroval - co to asi znamená? Smrti se nebál, ale raději ještě sáhl na stolec pro růženec. Člověk nikdy neví, řekl si.

Objektivem Zdeňka Habra

Podzim 2008

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Svědomí je jen tichý hlásek, který nám šeptá, že se někdo dívá.
Julian Tuwim

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV www.svcrymarov.cz

infoservis

LISTOPAD 2008

14. 11.	20:45	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
15. 11.	9:00	SVČ	Podzimní výprava do přírody
16. 11.	20:00	SVČ	Steve White, Fru Fru, Květy - koncert
19. 11.	9:30	D. Moravice	Keramika pro seniory
20. 11.	8:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
20. 11.	17:00	SVČ	2. lekce korálkování
21. 11.	20:45	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
23. 11.	8:00	SVČ	Okresní bodovací turnaj ve stolním tenisu
24. 11.	9:00	SVČ	Keramická dílna s Buřinkou
25. 11.	8:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
26. 11.	13:30	SVČ	Malá lan party - Call Of Duty II
26. 11.	17:00	SVČ	Keramická dílna pro veřejnost
27. 11.	8:30	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
28. 11.	8:00	SVČ	Základy kondičního cvičení
28. 11.	8:00	SVČ	Taneční lekce pro dospělé

Středisko volného času

Rýmařov

zve na

**kurz korálkování
- náhrdelník, náramek**

20. listopadu od 17 hodin

lektorka: Zdena Čecháková

příhlášky: Eva Kudláková,

554 211 410

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00, 13.00 - 17.00,
sobota: 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, neděle: 13.00 - 16.00

DIAKONIE ČCE, STŘEDISKO V RÝMAŘOVĚ

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení kavárničky 15.30-16.00. Kdo není schopen dojet do kavárničky, může využít odvoz v den kavárničky v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček na II. pololetí roku 2008:

Každé liché úterý v měsíci:

18. 11., 2. 12. a 16. 12.

Srdčně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Známá i neznámá výročí

15. 11. Den vězňenských spisovatelů, vyhlášen Mezinárodním centrem PEN klubu roku 1993
17. 11. Státní svátek ČR - Mezinárodní den studentstva, Den boje studentů za svobodu a demokracii, výročí perzekuce českého studentstva v roce 1939 a zahájení sametové revoluce v roce 1989
18. 11. 1883 operou Bedřicha Smetany Libuše bylo po požáru znovu otevřeno **Národní divadlo** v Praze - 125. výročí
19. 11. 1828 zemř. **Franz Schubert**, rakouský skladatel a klavírista (nar. 31. 1. 1797) - 180. výročí úmrtí
19. 11. 1923 nar. **Helena Zmatlíková**, malířka a ilustrátorka (zemř. 4. 4. 2005) - 85. výročí narození
19. 11. 1928 nar. **Emila Medková**, fotografka (zemř. 19. 9. 1985) - 80. výročí narození
20. 11. 1858 nar. **Selma Lagerlöfová**, švédská prozaička, nositelka Nobelovy ceny (zemř. 16. 3. 1940) - 150. výročí narození
20. 11. 1858 nar. **František Topič**, nakladatel a knihkupec (zemř. 29. 3. 1941) - 150. výročí narození
21. 11. **Světový den televize, od r. 1997 (OSN)**
21. 11. 1898 nar. **René Magritte**, belgický malíř a grafik (zemř. 15. 8. 1967) - 110. výročí narození
25. 11. 1968 zemř. **Upton Sinclair**, americký prozaik (nar. 20. 9. 1878) - 40. výročí úmrtí
27. 11. 1918 zemř. **Bohumil Kubišta**, malíř, grafik a spisovatel (nar. 21. 8. 1884) - 90. výročí úmrtí
27. 11. 1953 zemř. **Eugene O'Neill**, americký dramatik, nositel Nobelovy ceny (nar. 16. 10. 1888) - 55. výročí úmrtí
28. 11. 1688 zemř. **Bohuslav Balbín**, spisovatel a historik (nar. 3. 12. 1621) - 320. výročí úmrtí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Adéla Poláchová	Rýmařov
Nikola Křepelková	Dolní Moravice
Viktorie Pavlátová	Rýmařov
Teodor Najdek	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Amálie Reisnerová - Rýmařov	80 let
Ludmila Dobrevová - Rýmařov	80 let
Jaroslav Mrňka - Rýmařov	83 let
Květa Kašparová - Janovice	83 let
Bohumila Žváčková - Rýmařov	84 let
Marie Čušková - Rýmařov	84 let
Antonie Lachnitová - Rýmařov	85 let
Adolfina Mlatečková - Rýmařov	88 let
Valerie Tomanová - Rýmařov	88 let

Rozloučili jsme se

Marie Kopelcová - Rýmařov	1922
Jan Šulek - Nové Pole	1953

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

Petra Braunová píše pro ty, kteří nechtějí číst

V pondělí 3. listopadu nabídla rýmařovská knihovna čtenářům, především středoškolským studentům, setkání se spisovatelkou Petrou Braunovou. Sympatická autorka měla díky svým osobním zkušenostem i příběhům, jež na jejich základě vytvořila, šanci oslovit právě generaci dospívajících, která spíše než knihám dává přednost televizi a počítačům.

Petra Braunová vstoupila do literatury před pěti lety jako autorka literatury pro děti. Jak sama přiznává, neměla původně vůbec v úmyslu psát knihy, ale pak se musela vyrovnat s čtenářstvem vlastních dětí, a tak - docela náhodou - vznikla její první knížka *Rošťák Oliver*. K vytvoření postavy malého chlapce Olivera, který nerad čte a nechce chodit do školy, ji inspiroval vlastní syn. Pro něj příběhy vznikaly, právě jej měly přilákat k četbě. Osvědčený recept posléze zafungoval i v rodinách přátel a autorka nakonec dala na jejich pobídky a rukopis nabídla nakladatelství Albatros. To příběh rošťáka Olivera skutečně v roce 2003 vydalo v edici První čtení.

I na další tvorbu Petry Braunové měli vliv její potomci. S tím, jak rostli a dospívali, začala psát příběhy pro starší děti a nakonec pro pubescenty. Tak spatřil světlo světa asi nejznámější titul *Česká služka, aneb Byla jsem au-pair*

(2004), jež Petra Braunová napsala podle vlastních zkušeností s prací domácí vychovatelky ve Francii a Belgii. Vtipná knížka jí otevřela dveře do literatury, přinesla první literární ocenění a učinila z ní kmenovou autorku Albatrosu.

Petra Braunová zůstala už pevně zakotvena v oblasti literatury pro mládež, i když k tvorbě pro začínající čtenáře se ještě jednou vrátila knížkou *Kuba nechce číst*. Poměrně známou mezi mladými čtenáři se stala díky próze *Borůvkové léto s Terezou*, v níž se dotkla tématu sexuálního sblížení mezi teenagery. Na oblíbený titul navázala letos vydaným druhým dílem s názvem *Terezománie* a na příští rok plánovaným závěrečným dílem trilogie *Princové nemají záchody*.

Popularitu získala autorce zejména otevřenost k námětům, které dospívající čtenáře zajímají, a hlavně autenticita jazyka. Obojí podle

svých slov čerpala ze života vlastních dětí a jejich vrstevníků, kteří pro ni byli velkou inspirací. Stejný princip uplatnila i v jedné ze svých nejoceňovanějších práz *Pozorovatelka* (2007), která vypráví o životě šestnáctileté Natálie od narození upoutané na invalidní vozík. Fiktivní příběh je založen na autentických zážitcích, pocitech a často velmi intimních myšlenkách skutečné dívky postižené dětskou mozkovou obrnou, která se stala spoluautorkou knížky.

Vyprávění Petry Braunové pro studenty se zaměřilo nejen na to, jak a proč se knihy píšou, ale i na to, jak mnohdy spletitá cesta vede od rukopisu k publikaci a jaké bizarní příhody mohou spisovatele potkat. Autorka se studentům zároveň představila jako člověk s velkým pochopením pro

pubertální nechuť ke čtení i jako spisovatelka, která právě díky tomu dokáže mladé čtenáře k literatuře přilákat. Z jejích práz četli studenti i během odpoledne, kdy probíhala ve spolupráci s knihkupectvím U Radnice autogramiáda.

ZN

V Ý Z V A

Nabízíme všem amatérským umělcům v oboru literárním a výtvarném možnost využití prostoru ve výstavní galerii Městské knihovny v Rýmařově.

Bližší informace
na tel. číslech: 554 212 566, 776 212 766

PAVEL MITOŠINKA

f o t o g r a f i e

od 1. 11. do 28. 11. 2008

Městská knihovna
v Rýmařově

Městské muzeum a Galerie Octopus

1. - 30. 11. 2008 Michaela Johnová Čapková
-RE-AKCE- (obrazy, olej na plátně)

Akce - reakce - abstrakce

Listopadová výstava v Galerii Octopus rýmařovského muzea představuje obrazy mladé olomoucké výtvarnice Michaely Johnové Čapkové. Název výstavy zní Re-akce a vyjadřuje jakýsi vnitřní přerod, k němuž v autorčině tvorbě došlo a který odráží i vystavené obrazy.

Při vernisáži 1. listopadu sebe a své práce z let 2003 až 2008 představila sama Michaela Johnová Čapková. Poodkryla motivaci oné změny, kterou charakterizovala vystavenou kolekcí a která dle jejích slov spočívá ve změnách v jejím osobním životě. Reakce, která se tu nesčetněkrát skloňovala, k níž autorka vybízela diváky a kterou měla analogicky evokovat i chemická reakce v několika lahvích během vernisáže, je v celku evidentní. Instalace výstavy byla ostatně koncipována tak, aby práce starší, „prereaktivní“, zaujímaly prostor velkého sálu a díla „postreaktivní“ sál malý. Tím se

kýžený proces srovnání podstatně zjednodušuje.

A tak tedy srovnávejme. Jak už řečeno, velký sál nabízí práce starší, z let 2003 až 2005. Jsou mezi nimi vesměs rozměrná plátna, prozrazující autorčinu potřebu rozmachu i schopnost vytvářet díla, která jsou sdělná jak v detailu, tak z velkého odstupu, při němž nad řečí tvarů převládne působení barev. Ty v tomto souboru oscilují na dvou pólech, jež spolu (jak jinak) silně reagují. Teplé odstíny sytě oranžové s přechody ke žluté i k temně červené kontrastují s chladnými modrými tóny, a to jak na ploše jednoho obrazu, tak v rámci celých cyklů, nejviditelněji v cyklu Živly (Voda a Vzduch versus Oheň a Země). Témata i jejich uchopení jsou ryze abstraktní, kromě živly se autorka věnuje např. tématu času nebo myšlenek. Prostor pláten je beze zbytku vyplněn barevnými plochami, z nichž vystupují velmi

jemně (Zrcadlo), nebo naopak jasně vymezené struktury, např. čas symbolizující spirálovité, vzájemně se prostupující i přerušované dráhy. Celek působí velmi dynamicky, a to i u témat, která s pohybem zdánlivě nesouvisí (Země).

V malém sále divák najde ukázkou novějších prací Michaely Johnové Čapkové. Vystavená díla pocházejí z let 2006 a 2008 a v komparaci se zmíněnými abstraktními malbami mají vyjadřovat onen přerod, reakci. Změnu tu zaznamenáme na první pohled. Rozměr pláten se nezměnil, tematika výrazně. Autorka jako by náhle opustila svět neuchopitelných jevů a přeorientovala se na svět viditelný, hmatatelný. Hlavním tématem je krajina, zvláště městská, poznamenaná lidskými zásahy, mnohde nepříteli citlivými. S výjimkou olejomalby Zahrada, která svým pojetím ještě zřetelně připomíná předchozí abstraktní tvůrčí období, pocházejí všechna vystavená díla z cyklu Romantica industry, který se zaměřuje na konkrétní náměty v jejich reálné podobě. Autorka si všímá zvláště propojení městské a přírodní krajiny, které se navzájem prolínají, někde převažuje industriální, resp. městský prvek (Střešní krajina, No respect), jinde je příroda opět vytláčena (Zarůstá). Jistý azyl před devastujícím vlivem civilizace nabízí vymezený kus přírody uprostřed města, ať v podobě zahrady nebo jako pohled vzhůru na nebe skrze větve stromů (V leže). V souladu

s tematikou se v barevnosti výrazně prosazuje zelená.

Ani u konkrétních námětů se však autorka úplně nevzdává svého dřívějšího sklonu k abstraktní formě vyjádření, i zde si všímá zajímavých struktur, do nichž se přetavují či slévají reálné objekty a které vtiskují i svému okolí. A platí to i obráceně, např. plátno Oheň z cyklu Živly (2003) působí zároveň abstraktně a zároveň jako realisticky zobrazený pohled do plamenů. Z toho lze usuzovat, že ona reakce nebyla v případě Michaely Johnové Čapkové tak kontrastní, jak by se mohlo na první pohled zdát. Že spíše než ke zlomu v její tvorbě zkrátka došlo k vývojovému posunu, který je u výtvarníků zcela běžný (ať jako vývoj od mladické abstrakce k zobrazení figurálního nebo naopak) a který vzhledem k mládí autorky může během příštích let nabrat ještě nečekaných podob. ZV

P O Z V Á N K A

na vystoupení bubenické skupiny JUMPING DRUMS

dne 21. 11. 2008 v 19 hod. v sále kina v Rýmařově.

Na úvod vystoupení se představí klienti Kouzelné buřinky s vystoupením „Afrika“ a pozvou si své kamarády z Opavy, Šternberka a Bruntálu.

Polovinu vybraného vstupného věnuje skupina Jumping Drums dennímu centru Kouzelná buřinka.

Přijďte nás podpořit a pobavit se!

A. Přikrylová, SPMP Rýmařov

Z historie

Druhá slezská válka a soukromé inferno barona Trencka

Příměří bylo křehké, a přestože dostalo Prusko Vratislavským mírem (1742) vše, co chtělo, už roku 1744 vpadl Bedřich Veliký znovu do Čech, 18. září obsadil Prahu a zase spousta lákavých slibů české i zdejší německé společnosti. Jenže císařští již ztratili trému a měli své zkušenosti, a tak postup nepřátel zastavili. Armáda, jejíž součástí byli i obávaní Trenckovi panduři, vytlačila opět Prusy z Prahy i Čech v říjnu 1744.

Jenže válka se rozhořela znovu a bojovalo se po celý rok 1745. Téhož roku zemřel Karel VII. (bavorský vévoda Karel Albert). Jeho syn se s Rakušaný urychleně smířil a potvrdil pragmatickou sankci (22. 4.). Změna dosud nešťastné politiky Bavorska nesporně pomohla urovnat i vztahy velmistra k habsburskému státu. Válčilo se pak dál jen s Prusy se střídavými úspěchy až do konce roku.

V srpnu 1745 zůstali v Bruntálu kvartýrem, jak se říkávalo, špatně proslulí červení panduři plukovníka **Františka von Trencka** (1711-1749). Jejich velitel vyšel z rodiny chudých, ale o to bojovnějších pobaltských junckerů, třebaže se kupodivu narodil daleko od Livonska v chudém prostředí jižní Itálie v Reggio di Calabria. Panduři byli neobyčejně krutí, nesmírně stateční, avšak značně nedisciplinovaní pohraniční císařští vojáci, verbovaní převážně z řad balkánských Slovanů (jednalo se většinou o Chorvaty nebo Srby, Srbové emigrovali na území monarchie z vlasti obsazené Turky). Drsní bojovníci byli zvyklí z hranic s Osmanskou říší spíše úskočnému partyzánskému vedení boje. Proti přesile Turků by jinak neměli ani nejmenší šanci. Jejich velitel, kromě jiného i lev vídeňských salónů, ba též velký oblíbenec císařského dvora, se od nich mnoho nelišil.

Zajímavě popsal činnost pandurů neúspěšný, leč tvrdý soupeř, pruský generál Tempelhof:

Plukovník František Trenck jako důstojník pandurů

„Takový způsob boje (pandurů) byl Prusům ovšem nejvýš nepohodlný, on jest duchu nepřátelských sborů co nejbližší. Dovedou se prokrást stržemi a propadlišti, prolézají houšti, křoviny i ploty, brodí se bažinami a potoky, šplhají po strmých úbočích hor, neomrzí je ani nejobtížnější okliky, mají-li naději na kořist. Nelze tedy ani jediného pravidla pozornosti opominout, jsou-li nablízku.“

Antonín kníže Kounic, kancléř Marie

Skutečná podoba plukovníka Trencka

Terezie, naopak ocenil rychlý pohyb pandurů, jejich neustálý a nepozorovaný dotyk s nepřítelem a jeho vytrvalé sledování i schopnost neprodleně improvizovat v jakékoli, třeba i zcela nečekané situaci. Tvrdil s uspokojením, že díky husarům a Chorvatům může armáda v klidu odpočívat, šetřit své síly a země je tak chráněna před útoky zvenčí. Pokud bychom to přeložili do řeči dneška, nejspíše bychom sdělili, že Jihoslované byli ušima i očima císařské armády.

Svou špatnou pověst v naší oblasti však nijak nenapravili ani u nepřátel, ani u domácích. K dovršení smůly přispěli svou nekázní v září ještě i k závažné porážce vlastní armády u Trutnova. Přispěli tím nechtě k vítězství Hohenzolerna Bedřicha, které potvrdilo jeho územní úchvaty, jež tak zůstaly trvalými od míru v Drážďanech (20. 12. 1745). To se však už válečné štěstí ohnivého pandurského plukovníka unavilo. Následujícího roku nařídila Marie Terezie po řadě krvavých excesů a krajní nedisciplinovanosti pandurů proslulý pluk rozpustit. Vojáci byli po malých odřích zařazeni k jiným plukům a praporům. Trencka však nechala císařovna uvěznit hluboko v temných a vlhkých špilberských kasematech. Podle legendy, kterou šířili průvodci ponurým Špilberkem v čtyřicátých letech, nejspíš nikoli podle pravdy, se pokusil vězněný bouřlivák uprchnout. Podplatil prý strážné, kteří měli potvrdit jeho fingoanou smrt. Pak jej měli vynést do podhradí

k hrobové jámě v rakvi s výsuvným dnem, jež se opakovaně užívala pro špilberské nebožtíky. U důležitého vězně však prý chtěli další strážní, kteří o jeho útěku nevěděli, podle pověsti ověřit, zda je opravdu mrtvý, a k chodidlům mu přiložili žhavé železo. Trenck žár nevydržel, a když sebou bolestí trhnul, jeden ze strážných mu údajně v úleku srazil šavlí jediným úderem hlavu ... v devětatřiceti letech. Existují i další pověsti, ale asi stejně pravdivé jako uvedená. Jeho tělesné pozůstatky dodnes můžete spatřit s pravdivým i varujícím latinským nápisem „*Co jste vy, byli jsme i my, co jsme my, budete i vy*“ v přední části známé hrobky kapucínů v Brně, poněkud morbidní výstavy pro dítko a vůbec silné náтуры. Pod skleněným víkem rakve bylo za mého mládí možno spatřit jeho pozůstatky v nákladném, avšak zvetšelém dobovém oblečení a podle průvodců prý s oddělenou hlavou, což ale nebyvalo vidět, a je tam vystaven podnes, jen klidu se Pekelníkovi, jak mu říkali, nedostalo a dochází občas k útokům šílenců na jeho poslední lože.

A situace se nezměnila, ačkoli bylo Rýmařovsko zatím ušetřeno přímých válečných operací, opakovaly se znovu všechny průvodní jevy, které i tak znamenaly velké vypětí a ozebračování obyvatel. Roku 1745 opět zaplavila císařská vojska celou Moravu a pluky protahovaly i Rýmařovskem. Erár požadoval od malého města 1379 zlatých a na další vojenské výdaje 1007 zlatých, daň z hlavy představovala 550 zl., jiné berně 92 zl. a další příspěvek na armádu 970 zl. Zbylé peníze ještě odčerpala císařská daň (1379 zl.) a obce byly povinny přispívat na své invalidní navrátilce. V Rýmařově to činilo dalších 173 zlatých. Tedy vcelku se jednalo o pěkně kulatou sumu, zvláště když díky předešlým výdajům už mělo město dluh 15 000 zl. a ten stále stoupal. Pro srovnání si uvědomme, že celkový majetek města dosahoval jen 11 000 zlatých. Rýmařov byl zadlužen až po uši, když se roku 1745 v Rýmařově zastavili a vybudovali ve městě ležení Gyulaniho a Kálnokyho uherští husaři. Elitní lehká jízda nosila modré šuby a kožíšky se stříbrným přemováním, rudé kalhoty a měkké žluté kožené holínky. Na hlavách nosili fešáci černohnědé kožešinové čáky s červeným dýnkem a svislým cípem a stříbrnými šňůrami.

Tehdy toho bylo už i na vcelku podnikavou a bohatou vrchnost až dost. Aby ulehčil hrabě Harrach svému panství a jeho obyvatelům, sáhl dokonce k dosud nepraktikovanému uplácení, aby velitel pluku „*vládě velle!*“, tj. nežádal příliš vysoké dávky potravin a dalších potřeb. Jen plukovník baron Kálnoky tak dostal za necelé dva měsíce možnost ulovit 7 srnců, 2 tetřevy a 9 jeřábků, každého z ostatních s plukovníkem Esterházyem stačilo obložit jediným srncem. Jen však odtáhli husaři, muselo město zřídít za své lazaret, v němž se léčili nemocní a raně-

ni Poláci generála Desoffyho. Roku 1747 muselo město navléct do bílého císařského kabátu deset rekrutů, což bylo na nevelké město hodně. Po odchodu 148 císařských vojáků v roce 1748 už město zase hostilo ruské pomocné oddíly a císařských zde zůstala jen dvacítka. Zbylí habsburští soldáti byli k nevelké radosti majitelů ubytováni v jejich sedmi domech, jež posloužily jako prozatímní kasárna. Jako obvykle měli potíže v Ryžovišti, jež několikrát navštívily pro změnu pruské oddíly. Ty braly vše, potraviny i potahy, které posléze chyběly při obdělávání polí, takže se začaly jíst dokonce i otruby (vařily se z nich polévky a pekl chléb). Ve stejném roce stejně jako Rýmařovští museli i zde vyhladovělí místní žít dokonce 747 vojáků se 17 důstojníky a jejich koňmi.

Také peníze řádu pohlcovaly válečné výdaje, chátral bruntálský zámek a zub času si pořádně zahlodal též na Sovinci. Místodržitel Satzenhofen měl ruce zcela svázané. Císařovnu tehdy zastupoval český kancléř Bedřich Harrach v Drážďanech, kde jednal

o uzavření míru s Francouzi, a netrvalo dlouho a dostal volnou ruku též k jednání s Prusy. S Francouzi to ještě jak tak šlo, ale pruský panovník byl nesmlouvavý a navíc zatraceně silný, takže výsledek byl žalostný. Dohoda potvrdila ztrátu Dolního Slezska (až do roku 1945 se mu říkalo Pruské) a Kladska, jež připadly Prusku. Císařovna nešťastného kancléře nijak nepochválila. Bavorsko ztratilo vše a též Sasko, které ve druhé slezské válce přešlo na stranu Rakouska a s ním jí též prohrálo. Napadené Sasko odsoudili k uhrazení skutečných i vymyšlených válečných škod Prusku, srozumitelněji řečeno, diplomaté jej úplně ožebračili.

Jednání ukončil až mírový kongres v Cáchách, jehož se účastnili i neutrálové, Anglie, Nizozemí, Španělsko a jiné státy. Potvrdil drážďanské dohody, ve prospěch Rakouska uznal jen pragmatickou sankci, tj. potvrdil pouze faktický stav. Přesto zůstávali Habsburkové i nadále rodem, který nebylo radno přehlížet, takže se mohli znovu ujmout říšského císařského trůnu a vedle císařovny

Marie Terezie byl uznán císařem i její manžel František Štěpán Lotrinský. Snad jen dodat, že spojení obou panovníků bylo neobyčejně šťastné a manželství výjimečně harmonické díky hlubokým vzájemným vztahům mezi oběma manželi. Zapomeňme na léta tradované a zcela smyšlené milostné avantýry mladé císařovny, jež s trvanlivostí hodné lepší věci vytrvávají v lidovém podání houževnatě dodnes. Jejich pravdivost má hodnotu i pachutí informací z Blesku, Novy či jiných senzacechtivých bulvárních prostředků komunikace. I barok měl své škváry.

Mgr. Jiří Karel

Literatura: Štěpán, V.: Historie zámku Bruntál, Bruntál 1998; Pinkava V.: Okres Unčovský a Rýmařovský, Brno 1922, Berger, K.: Geschichte der Stadt Römerstadt, Brno 1909; Adam, Petr: Řád německých rytířů a jeho působení v Č. na Mor. a ve Slezsku, Praha 2005; Jan, L. - Skřivánek, F.: Němečtí rytíři v čes. zemích, Praha 1977, Romaňák, Andrej - Bělina, Pavel - Anderle, Petr: Olomouc - Domašov 1758, M. Beroun 1998 ad.

nekrolog

Labutí píseň potměšilého starce

V sobotu 8. listopadu 2008 jsme se naposledy rozloučili s jedním z nejstarších členů rýmařovské obce - městským kinem. Skonalo ve věku 78 let, po dlouhém činném životě, do nějž bylo uvedeno ještě v dobách původního německého osídlení, po etapách rozvoje i stagnace, která trpce

poznamenala zvláště poslední léta jeho života a přinesla všechny neblahé příznaky stárnutí - opotřebenosti, ochabování životních funkcí, řídnutí kostí, selhávání oběhového i nervového systému a sešlost zevnějšku, kterou charakterizoval vzhled již několik dekád nemoderní a nad-

to chátrající. Během oněch úctyhodných takřka osmdesátiletých aktivit sice kino podstoupilo několik operací a omlazovacích kúr, v pokročilém věku se však péče o jeho zdravotní stav omezila jen na zažehňávání život ohrožujících stavů a minimální kosmetické úpravy. Za této situace se stal konec neodvratným a město přistoupilo ke konečnému řešení - zastavilo přísun podpory, která by

tuto „mrtvou záležitost“ nadále udržovala při životě, a nechalo odpojit přístroje (promítací). Zdálo by se, že kino skoná v tichosti, v kruhu nejbližších, jak se na kmeta sluší. Akt posledního sbohem však přinesl nevidané překvapení: hlediště, obvykle obsazené jen sporadickými návštěvníky, se počalo plnit již v půl sedmé, hodinu před začátkem poslední filmové produkce. Do třiceti minut byly takřka všechny sedačky obsazené a další příchozí se hrnuli v davech. Velkou část z nich přilákala možnost zdarma zhlédnout mediálně zproslavený snímek. Další příšli z nostalgie a touhy naposledy okusit, jaké to je usednout do nepohodlné sedačky, v níž za deset minut nevíte, kam s noha-

ma, a sledovat film na velkém plátně s nekvalitním zvukem a častými poruchami kontinuity promítání (vzhledem k mírnému počasí tentokrát bez teplotních efektů). Ale našli se i zvědavci, kteří zkrátka jen chtěli prožít luxusní pocit, že jim na dvouhodinový pobyt v tomto prostředí město přispělo 475 Kč (viz RH 18/2008, s. 3).

Městskému kinu v Rýmařově lze vyčíst absenci čehokoliv - pohodlí, příjemného a estetického prostředí, důstojného zázemí i doplňkových služeb. Jedno mu však upřít nelze - duši. Duši potměšilého vtipálka, který ani na smrtelném loži neztrácí smysl pro humor. Kino si totiž pro své početné smuteční hosty připravilo také jedno překvapení. To by-

lo při vši své absurditě nesporně dílem vyšší moci. Jak jinak si vysvětlit, že kýžený slavný film, plánovaný jako hlavní program rozloučení s městským kinem, se cestou do Rýmařova zatoulal do Ivanovic na Hané, kde se sešel s jinou svou kopií, a v nastalém zmatku byl na poslední chvíli odeslán na místo určené, avšak ve špatné sestavě kotoučů? Do Rýmařova tak přišel film s jedním začátkem, bez prostředku, zato se dvěma konci! Omyl zjis-

til teprve promítač, když začal film asi hodinu před začátkem promítání převíjet. Situace infarktová zvláště pro vedoucího kina. Ten musel vysvětlit přeplněnému hledišti, co se stalo. Někteří se rozzlobili, jiní nevěřili, další se smáli. Ale vesměs všichni trvali na tom, aby se přesto promítalo (aby ne, vždyť tolik obětovali, aby po těch letech přišli do kina). A tak se promítalo. I bez prostřední části trval film hodinu a půl a zlí

jazykové tvrdí, že to snímku ani moc neublížilo, aspoň nebyl tak rozvláčný (moderní lidé nemají rádi okolky).

Městské kino si zkrátka neodpustilo poslední žert. Jako symbol a taky jako malou pomstu - všem, kteří na něj všechna ta léta zapomínali, kteří jej odmítali v jeho stárnutí navštěvovat a nahávali si, že ho k životu vlastně vůbec nepotřebují. Na ty všechny kino potouchle vycenilo chrup. A těch pár, kteří mu zůstá-

vali věrní a místo večerů u televize či v restauraci dávali přednost adrenalinovému zážitku při návštěvě kina (adrenalin stoupal, už když přicházeli ke kinu s otázkou: Bude se dnes hrát? Je nás aspoň šest? Přišel film? Nerozpadne se pode mnou sedačka? ad.), těch několik se smálo s ním. Pak mu zapálilo svíčku a při karu mu připilo na památku.

Spí sladce, milé kino! Budeme na tebe vzpomínat... ZN

Jazzclub

Laco Deczi se vrátil na místo činu

Přesně po dvou letech do Rýmařova opět zavítala jazzová legenda, jejíž vřele přijatý koncert v říjnu 2006 zavdal impuls ke vzniku rýmařovského jazzového klubu. Ten nabídl za dva roky své existence řadu vystoupení zajímavých muzikantů nejen z jazzové, ale i rockové a alternativní scény, zvučných i zatím nepřilíš známých jmen. Ve čtvrtek 30. října se na místo činu vrátil úplně první z nich - trumpetista Laco Deczi s kapelou Celula New York. Byl to nejen návrat Laca Decziho, ale i čistého jazzu. Poté, co návštěvníci jazzclubu ochutnali nejrůznějších žánrových směsí jazzu s punkem, blues či alternativní hudbou, měli znovu příležitost ponořit se do hlubin jazzu vpravdě klasického, vycházejícího z tradice bebopu 50. let.

A klasičtější zněl i aktuální repertoár Celuly, čerpající především z čerstvého alba Big Shot, nahraného letos v září v New Yorku a vydaného v česko-britské koprodukcii. Kolekci sedmi autorových skladeb (osmou napsal Eric Meridiano) Laco Deczi nahrával společně se svými třemi mla-

dými kolegy, které mohli rýmařovští posluchači poznat už předloni: klávesistou Erikem Meridianem, baskytaristou Nobem Kinukawou a bubeníkem Vajco Deczim. Na novém albu vystupují i hosté Chris Jensen, Sarah Politz, Dave Dana, Jennifer Haddon a Deryle Hughes, turné po České a Slovenské republice, které právě nyní kapela absolvuje, však nedoprovází žádný z nich (předloni si u nás s Celulou zahrál na harmoniku Chriss de Pino).

Základní sestava se tedy nezměnila, hudba však poněkud ano. Především v ní ubylo latinsko-amerických rytmů a z hudby, která sváděla k tanci, se v duchu bebopové tradice opět stala spíše záležitost poslechová. To, co se z ní však nevytratilo ani náhodou, je svobodomyšlná improvizace, poskytující libovolný prostor komukoliv z hráčů. Laco Deczi tu stejně jako dřív dává vyniknout virtuozitě svého hráčství v sólových výstupech, po chvíli však ustupuje do pozadí a předává slovo některému ze svých kolegů. Sólovým nástrojem se tak střídavě stává keyboard, šestistrunná

baskytara i bicí souprava, a to tak dlouho, jak je komu z hráčů právě milo.

Stále tu tedy probíhá onen hravý dialog, v němž má možnost se nahlas projevit kdokoliv (kdo to umí tak dobře), a frontmanovi kapely evidentně vůbec nevádí, že by mohl být někým ze spoluhráčů zastíněn. Pokud lze soudit z rýmařovského koncertu Celuly, hlavní hvězdou večera byl tentokrát baskytarista Nob Kinukawa, který pro ten večer disponoval asi největší mírou energie a invence a na svůj nástroj chvílemi vyluzoval doslova neuvěřitelná sóla.

Určitý sklon ke zvukovému experimentu publikum mohlo zaznamenat i ve hře klávesisty Erika Meridiana. Laco Deczi v jednom z rozhovorů řekl, že je příznivcem klasických nástrojů a elektrické klávesy ve své hudbě nepouští spíše jako zvukový doplněk. Eric Meridiano dal ve smyslu tohoto „nemoderního“ přístupu během skladeb vedle klasického klavíru několikrát zaznít i syntetickým zvukům, nikde se z nich ovšem nestal dominantní prvek. Některé další momenty ozvlášt-

nění, které charakterizují album Big Shot, nemohly během koncertu zaznít kvůli absenci zmíněných hostů, takže např. duet vokálu Deryla Hughese s trubkou Laca Decziho si mohou posluchači vyslechnout jedině z nahrávky.

Přes určitou míru experimentátorství, které má v jazzové kompozici široké možnosti a je pro vývoj hudby vždycky potřebným motivem, zněl koncert Celuly New York o něco uhlazeněji a decentněji než přede dvěma lety. Navzdory vši virtuozitě interpretace, invenčnosti a svižnosti sóla a neformálnosti atmosféry, kterou Laco Deczi s Nobem Kinukawou přikrmili scénkou z vietnamské tržnice, chyběl koncertu jeho předloňský strhující náboj. Snad to bylo způsobeno i únavou muzikantů, k níž se po koncertu přiznal Eric Meridiano. Ostatně se není co divit, Rýmařov byl jedinou ze zastávek turné trvajících takřka celý měsíc a vedoucího po celé České a posléze Slovenské republice. Poslední koncert turné Celula New York zahraje 14. listopadu opět v Praze. ZN

Fota: P. Fidlerová

Úsměvně

Zapomínám. Ale pamatuju si

Co všechno může člověk zapomenout. Jaké věci? Prakticky všechno. Svě by o tom mohli vyprávět pracovníci úložen, oddělení nálezu a ztrát železnic. Nejčastěji ve vlaku zůstávají deštníky, bundy, kabáty, šály, klobouky, lyže, ale i brýle, knihy, dokonce zubní protězu našli. Zavazadla malá, větší i pro obříky. Balík s ovocem, ze kterého by se už dala pálit kořalíčka. A taky boty, někdo v létě chvatně vystoupil z vláčku bos a smutně hleděl za ujíždějícím vlakem. Zůstala i klec s papou-

chem v barvách klauna a děvčata z úložny si ho oblíbila, měl a dosud má u nich jídlo, pítí, živobytí. Jeho vlastní pán ho nehledal, a tak si ho adoptovali, všichni.

Sondovala jsem u svých přátel, co se jim kde a kdy podařilo zapomenout. Vedly klíče, tašky, peněženka se slušným obnosem, která zůstala na střeše auta (pozn. byla posléze nalezena), košík s houbami na pasece. A taky syneček v kočárku u pošty. Otec určitě trhl světový rekord, po příchodu domů si dal vat do uší. Další chlapec spící byl zapomenut u hospody.

Naporcovaný a očištěný králík určený na pekáč zůstal v šalině (čti tramvaji) v Brně. Byl tak, pouze v ilegaltice (čti igelitce). Pod ním však byla drahá zvuková miniaparatura, to nikdo našťěstí nevěděl. Takže králík jezdil a jezdil. Pak skončil v depu. Šťastný majitel objal i řidiče, který se tvářil vykořeně. Večer. Po pátrání.

Nejsem škodolibá, ale bavila jsem se, když mi dobrá duše - moje kamarádka - sdělovala, že jeli na Slovensko, aby uložili urnu do urnového háje tam, kde si to dědeček přál, v rodném městečku. Kámen a kamenické práce jsou tam dražší, nechali

tedy náhrobní kámen udělat tady. Takže: urna, nářadí, květiny, tmel a leštidla - a vyjeli. Až na hřbitově hledali náhrobní desku. Ta, pečlivě zabalená ve staré dece a v kartonech, zůstala doma v garáži. Kdo ji měl naložit? Muži si mohli zanotovat: Já ne, já ne, to ty, to ty.

Úsměvný mi připadal pobyt mých známých; jeli na chatu. Tedy cesta tam se obešla bez problémů. Víkend - bezchybný. Chvatná cesta domů. Návrat autem s myšlenkami, co vše je třeba další den udělat. Vtom se muži zatmělo před očima! Žena zůstala na chatě! To on zavřel garáž, bránu, zatímco jeho drahá třičtvrtinka-velitelka si za chalupou natrhala pár podzemních květů. Domů zbývalo pár kilometrů, ale on si cestu k chatě zopakoval. Co pak slyšel?..

Já osobně nezapomínám, mám jen selektivní paměť! *Ši*

Seriál

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ:

Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při neúrazových stavech

25. Stav dušnosti - bronchiální astma

Náhle vzniklá dušnost může být projevem zhoršení dlouhodobého celkového onemocnění - **bronchiálního astmatu**. Onemocnění vzniká u tzv. atopiků - dětí alergických, přecitlivělých na určité látky, běžně se vyskytující v jejich okolí (pyly, prach, potraviny, zvířecí srst, léky, roztoče, plísň...). **Záchvatovitá dušnost** se často kombinuje s dalšími projevy alergie - **sezónní sennou rýmou, kožními ekzémy a potravinovou alergií**.

U astmatika záchvat dušnosti vyvolává styk s alergenem - látkou, na kterou je dítě přecitlivělé. Může se uplatnit zvýšená fyzická zátěž, stres, chlad. Prudká až život ohrožující alergická reakce se může objevit po bodnutí včelou, vosou, po podání některých léků, po požití některých potravin. Záchvat dušnosti může vyvolat i infekce dýchacích cest.

Vlastní dušnost je způsobena několika příčinami, všechny působí v dýchacích cestách. Dojde k otoku sliznice dýchacích cest, stahu svalových vláken v jejich stěně a zvýšení se-

krece hustého a vazkého hlenu. Dochází k postupnému zúžení dolních cest dýchacích - průdušek, dítě je dušné, především při výdechu. Hrudník má v nádechovém postavení, rozvinutý, nemůže dostatečně vydechnout. Dech bývá povrchní, zrychlený, někdy mohou být slyšet zvukové projevy ztížené průchodnosti vzduchu dýchacími cestami - na dálku slyšitelné pískoty. Zvláště při prvních záchvatech onemocnění bývá dítě úzkostné, vyděšené. Lehčí stupeň záchvatu se může projevit urputným dráždivým kašlem, dítě neodkašlává. Má pocit tísně a sevřeného hrudníku. Přibývajících změny vedou k zúžení průdušek a postupně narůstají dechové obtíže. Při těžkém záchvatu dýchá dítě velkou silou a vyčerpává se, je promodralé, při déletrvajícím nedostatku kyslíku ztrácí vědomí.

První pomoc při astmatickém záchvatu:

- Při lehčím záchvatu uložte dítě do **polohy v polosedě** tak, aby se mohlo svými rukama zachytit podložky - nejčastěji postele, a za-

pojit tak pomocné dýchací svaly pro zmírnění svého dechového úsilí.

- Zajistěte **přívod čerstvého vzduchu**, uvolněte tísníci oděv.

- Pokuste se dítě **uklidnit**, dbejte na jeho tělesný klid, zmírníte tak nároky na kyslík.

- U dítěte, které se dlouhodobě léčí pro alergii a astma, se zeptejte na **léky**, které užívá, a pomozte mu **použít inhalační sprej** na zvládnutí akutní dechové krize. Podejte předepsanou dávku, pokud lék do několika minut nezabere, volejte ZZS.

- Jsou-li přítomny příznaky těžké dechové nedostatečnosti, kdy dítě promodrává a má poruchu vědomí - zahajte **resuscitaci a zajistěte co nejrychleji přivolání ZZS**.

- Pokud se jedná o první záchvat dušnosti, nejčastěji při současně probíhající infekci dýchacích cest, vždy zajistěte odbornou lékařskou ošetření dítěte.

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

Organizace a spolky

Plán akcí Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Sovinecko na rok 2009

Akce budou pořádány ve Stránském, v klubovně Vejrovka nebo v areálu Soví důl (dříve Pradědova zahrádka). Každý poslední pátek v měsíci se budou konat pravidelné produkce členů hudební skupiny Kelt Grass Band a jejich hostů. Každý druhý pátek v měsících lednu, únoru, březnu, říjnu a listopadu se uskuteční Večery u svíček. Půjde o pořady zaměřené na historii, báje a pověsti z Jeseníků, gastronomii, ukázky lidových řemesel apod. Programy pro školní mládež a veřejnost zaměřené na ekologii, ochranu přírody a životní prostředí nemají prozatím stanoveny pevný termín a zájemci o tyto akce budou s předstihem informováni prostřednictvím Rýmařovského horizontu nebo plakátů.

V sobotu 11. dubna se uskuteční pravidelná akce pod názvem Velikonoční ateliér (ukázky košíkářských prací, pletení velikonočních pomlázek, výroba vrbových pištalek, řehtaček a klepadel, zdobení kraslic a další velikonoční dovednosti).

V pátek 1. května mohou zájemci oslavit příchod jara do hor sběrem bylin a otevíráním studánek pod názvem Kouzlo bylin.

V sobotu 6. června je na programu akce pod názvem Ovčácičtveráci, při níž návštěvníci spat-

ří ukázkou stříhání ovcí, ruční zpracování surové vlny, práci na kolovratu, tradiční výrobu ovčího sýru a další atrakce.

Ve dnech 4. - 6. července se v areálu Sovího dolu uskuteční turnaj ve střelbě z luků a kuší pod názvem Střelba ku ptáku.

Sobota 15. srpna bude ve znamení medu. Návštěvníci se na Dnech medu doví zajímavé informace o včelách a včelích produktech.

V sobotu 12. září uspořádá Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Sovinecko (ZO ČSOP) tradiční a velmi oblíbenou soutěž o nejrychlejšího sokola pod názvem Fastest Falcon Cup.

Na třetí říjnovou sobotu (24. 10.) je opět připravena soutěž Horská jablona roku spojená s výstavou nejlepších odrůd horských jableň pod názvem Svátek jableň.

Poslední říjnová sobota (31. 10.) se ponese ve znamení keltského svátku Samhain, kdy se budou uzavírat studánky, pro děti bude připraven lampiónový průvod, soutěž o nejpěknější vílu a skřítku a také ohňový rej.

Na poslední den v roce 31. 12. připravuje ZO ČSOP Sovinecko slavnostní ukončení roku.

Petr Schäfer,

předseda ZO ČSOP Sovinecko

Stránské „Vejrovka“

14. listopadu 2008 v 19 hodin

VEČER U SVÍČEK

Program:

Vánoční zdobení

Pod vedením odborníků si může každý účastník vyrobit adventní věneček, výzdobu vánoční tabule a tradiční ozdoby na stromeček. Účastnický poplatek je 50 Kč. Z kapacitních důvodů bude počet účastníků omezen. Akce společnosti Sovinecko, o. p. s., podporuje strategický partner PÁTÁ STAVEBNÍ CZ, a. s.

BUDDHISMUS DIAMANTOVÉ CESTY
LINIE KARMA KAGJŮ

Láska a partnerství pohledem buddhismu

Cestující učitel tibetského buddhismu Diamantové cesty Jaroslav Pešta přednáší v Rýmařově dne 20. listopadu 2008 v 19 hodin v prostorách Střediska volného času Okružní 10. Jeho přednáška má název Láska a partnerství z pohledu buddhismu a Jaroslav Pešta se v ní zaměří především na otázky mezilidských vztahů.

Buddhismus Diamantové cesty má v poslední době v západních zemích stále více příznivců. Protože je možné věnovat se jeho praktikování při civilním zaměstnání nebo studiu, oblíbili si jej zejména moderní, nezávislí a samostatní lidé. Skloubit profesní i osobní život s pravidelnými meditacemi není pro ně žádný problém, a tak většina z nich také žije v partnerských vztazích či rodinách. Jaroslav Pešta se buddhismem zabývá již devět let. Od roku 2006 jezdí po českých městech a předává své zkušenosti praktikujícím buddhistům i příznivcům tohoto učení. Dle

jeho slov bývají lidé praktikující buddhismus šťastnější nejen ve vztazích, ale obecně i v životě. Díky meditacím se buddhisté stávají vyrovnanějšími a získávají přirozený a zdravý pohled na svět. Ve své podstatě je meditace vědomá práce s myslí. Jaroslav Pešta vysvětluje: „*To, co označujeme na Západě termínem buddhismus, se v Indii nazývá 'dharma' a v Tibetu 'chö'. Obojí znamená, jak se věci mají. Cílem buddhismu je tady poznat pravdu. Buddha se před 2550 lety v meditaci podíval do mysli a pronesl: forma je prázdnotou, prázdnota je formou, forma a prázdnota jsou od sebe neoddělitelné. A vědci nyní přicházejí na stejné principy díky pozorování světa pomocí mikroskopů a dalekohledů.*“

Buddhismus vnímá partnerství dvou lidí jako přirozené spojení ženského a mužského potenciálu, tedy prostoru a radosti. Zejména v rámci buddhismu Diamantové cesty může

být život s vhodným partnerem velmi dobrý prostředek pro práci s vlastní myslí. A jaké největší chyby dělají lidé ve vztazích? „*Lidé si často myslí, že mohou někoho vlastnit. Takový vztah je pak zdrojem vzájemného omezování. Láska je běžně chápána tak, že nás má někdo učinit šťastným. V buddhismu však chápeme lásku naprosto opačně: děláme vše proto, abychom byli užiteční ostatním. V partnerství bychom se měli snažit více dávat než brát,*“ objasňuje cestující učitel.

Během přednášky představí Jaroslav Pešta dlouho očekávanou knihu **Buddha a láska** od dánského lámy **Oleho Nydahla**. Tento světoznámý učitel buddhismu se v ní věnuje mnohým otázkám v oblasti lásky a partnerství, včetně pohledu na manželství, rodinu nebo sexualitu. Kniha vyšla již v několika evropských zemích a téměř okamžitě se stala bestsellerem. *Miroslav Glacner*

Zpravodajství města Břidličné

EKO soutěž

Ano, opět se vám hlásíme ze ZŠ Břidličná. Čímkap se vám mohou tamní žáci a pedagogové pochlubit tentokrát?

Dalo by se to říci jen několika slovy - již druhým rokem se škola zapojila do celokrajské soutěže Ekologická škola Moravskoslezského kraje. A nejen to, rovněž již podruhé jsme byli oceněni Referenční listinou. Znamená to, že jsme, zjednodušeně řečeno, obdrželi diplom za ekologické aktivity, jichž se úspěšně účastníme či je sami organizujeme.

Za tímto sdělením se však skrývá mnoho práce a doslova mravenčího úsilí. Proto bych zde ráda připomněla alespoň některé z akcí a je-

jich výsledky. Např. za loňský rok se nám podařilo nasbírat 1086 kg PET vršků, přes 2000 kg starého papíru, 136 kg usušené pomerančové kůry... Tak by se dalo ještě chvíli pokračovat, ale protože moudré přísloví praví, že nejen prací živ je člověk, tak jsme si také trochu hráli - probouzeli a uspávali broučky, soutěžili na sportovním i kulturním kolbišti, sponzorovali zvířátka, jezdili na poznávací výlety. Dále uspořádali besedy např. Tonda Obal na cestách, Život stromu a další.

Tak co říkáte, že si zasloužíme trochu toho potlesku, a nechcete rovněž mezi nás?

Květa Děrďová

Kuželkáři překonali silné soupeře

Kovo A - Optimít Odry 12:4

V 8. kole divizní soutěže kuželek hostili domácí silného soupeře z Optimítu Odry. Pustili se do něho s vervou a po prvních čtyřech zápasech si zajistili vítězství, soupeř ve zbývajících dvou už jen zkorigoval výsledek. Nejlepší z domácích Čestá Řepka se 420 kolky.

Kovo B - Horní Benešov E 10:6

Zasloužené, i když v několika utkáních velmi těsné vítězství v přeboru Olomouckého kraje. V tabulce jsou domácí na pěkném pátém místě. Nejlepší byl Zdeněk Fiury st., ale jen 401 shozených kuželek stačilo na to, aby byl nejuspěšnější z domácích hráčů.

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v listopadu

Každé pondělí v lichém týdnu bude plavání pro veřejnost do 18 hod.

Pondělí	14.00 - 19.00	Úterý	14.00 - 17.00
Středa	13.00 - 19.00	Čtvrtek	14.00 - 17.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
		Neděle	13.00 - 20.00

Upozornění: Ve čtvrtek 20. listopadu 2008 bude z provozních důvodů zavřeno

Každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00 se koná aerobik.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Fotbalisté odehráli vyrovnaný zápas

Kovo A - Chuchelná 3:3 (1:1)
Poslední zápas podzimní části 1. B třídy v kopané byl bohatý na branky. Domáci začali dobře a po deseti minutách pěknou

střelou z velkého vápna otevřel skóre Jan Chudý. Další velké šance z prostoru malého pokutového území nedokázali domácí využít, a jak se říká: Nedáš, tak

dostaneš. Tak se i stalo, po zaváhání celé obrany hosté vyrovnali a najednou byl na koni soupeř. V těchto chvílích podržel domácí jejich brankář, který zneškodnil minimálně dvě vyložené příležitosti hostů, a tak se odcházel do šaten za nerozhodného stavu.

Po přestávce domácí zabrali a po několika šancích se dostali do vedení brankou Michala Holodňáka. Tento stav jako by povzbudil soupeře, který z rychlých protiútoků po pravé straně napřed vyrovnal, a několik minut před koncem se dokonce ujal vedení. Už to vypadalo, že vyjdou domácí naprázdno, ti se však vrhli do útoku a zle dotírali na branku hostů. Až druhá velká šance v těchto minutách přinesla v po-

slední minutě nastavení alespoň kýžené vyrovnání, kdy se opět trefil Jenda Chudý. Na úplný zvrát ve svůj prospěch domácím nezbyl čas.

Vzhledem k vývoji celého zápasu byli spokojeni oba soupeři, i když domácí chtěli všechny tři body, aby se po podzimní části posunuli v tabulce výše. Takto jim patří páté místo se získanými dvaceti body, ale domácí pomýšleli na vyšší příčky v tabulce. Doufáme, že jarní zápasy po důkladné zimní přípravě přinesou ovoce a hráči předvedou na jaře lepší výkony a tím uspokojí nejen sebe, ale i domácí fanoušky, kteří v hojném počtu chodili na domácí zápasy.

Foto a text Daniel Mach

Z okolních obcí a měst

Arctic Park Křížov lidem dlouho chybět nebude!

Arctic Park Křížov se v současné době potýká s částečným omezením provozu svého areálu. Tento nedostatek však nyní velice intenzivně řeší, aby mohl znovu a v plném rozsahu otevřít pro veřejnost. „Lidé o tomto omezení již nějakou dobu vědí, avšak ne všechny informace jdoucí krajem jsou pravdivé. Proto uvádíme vše na pravou míru a těšíme se na návštěvníky, kterým jsou i za stávající situace brány do areálu otevřeny a venkovní služby i nadále nabízeny v plném rozsahu,“ uvádí marketingová manažerka areálu Zuzana Kubáňová. Arctic Park Křížov provozuje pražská akciová společnost První Sovinecká.

Vstup do areálu uzavřen není, jak některé

zdroje uvádějí, a veškeré venkovní aktivity, jako vyjíždky a lekce na koních, lukostřelba, paintball, zorbing a skákací boty, jsou nadále v plném a neomezeném provozu. Jediné, co nyní nefunguje, je provoz Útulny a ubytování. „V současné době se snažíme veškeré nedostatky uvést do správného a řádného stavu, abychom mohli Arctic Park v co nejbližší době znovu zprovoznit a otevřít pro veřejnost, tentokrát již celý, i s občerstvením a ubytováním, a s naprosto čistým šítmem,“ prohlašuje současný manažer areálu Tomáš Kubáň.

V dnešní podobě slouží Arctic Park dočasně jako zábavní a adrenalinové centrum s nabídkou mnoha aktivit pro dospělé i děti. Později je

zde v plánu vybudovat projekt v České republice nemající obdoby - repliku středověkého městečka. „Středověké městečko stát bude, o tom nepochybují. V okamžiku, kdy se začne stavět středověké město, středem a centrem Arctic Parku se stane právě tento velkolepý a jedinečný projekt, který u nás v České republice nemá obdoby. Aktivity, které znáte z areálu dnes, však nezmizí, ale přesunou se do blízkého okolí a budou i nadále v provozu pro zábavčtivé zájemce,“ upřesňuje otec myšlenky středověkého městečka a předseda představenstva akciové společnosti První Sovinecká Juraj Donoval.

Zuzana Kubáňová

Mateřská škola v Horním Městě se oblékla do nového

Tak jako jiná školská zařízení na Rýmařovsku oblékla i mateřská škola v Horním Městě nový kabát. Reagovali jsme hned na 1. výzvu Ministerstva životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí, které podporovalo zateplení budov školských zařízení. Cílem našeho projektu **Úspora energie v mateřské škole** bylo zateplení obvodových stěn a střešní kon-

strukce, výměna oken a dveří a instalace solárního systému na ohřev teplé vody. Úspora energie bude mít rovněž vliv na zlepšení životního prostředí. Celá akce byla realizována s finanční podporou Evropské unie - Evropského fondu pro regionální rozvoj, Státního fondu životního prostředí ČR a obce Horní Město. Celkové vynaložené výdaje na zateplení dosáhly

výše 4 863 754 Kč vč. DPH, z toho 3 204 344 Kč bylo financováno z EU - EFRR, 188 490 Kč ze SFŽP ČR a zbylých 1 470 920 Kč hradila obec.

Také naše příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola Horní Město nezaspala a z iniciativy vedoucí mateřské školy Jany Fréharové byl s úspěchem podán projekt **Rekonstrukce dětského hřiště mateřské školy v obci Horní Město** do ROP Moravskoslezsko, Prioritní osa 4, Oblast podpory 4.1 - Rozvoj venkova, který je v současné době realizován v cel-

kových nákladech 1 107 986 Kč vč. DPH, přičemž dotace ROP činí 1 021 187 Kč a vlastní zdroje zřizovatele obce Horní Město činí 86 799 Kč.

Hlavním cílem projektu je podpora komunitní role mateřské školy a aktivního využívání volného času dětí v obci Horní Město. Projekt podporuje a zlepšuje prostředí venkova prostřednictvím nových kapacit pro aktivní život dětí a posílení jejich volnočasových aktivit.

*Eva Machová,
starostka Horního Města*

Foto: archiv OÚ Horní Město

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves
vás zve na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY,

který se koná

v pátek 21. listopadu od 14.30 do 17.00

Mgr. Libuše Vašítková, ředitelka

NAŠE LISTÁRNA

Lidl ano, či ne?

Žijeme v době, kdy média a reklama mají stále větší vliv na názory a chování lidí v naší společnosti. Je stále mnoho lidí, kteří jsou z dob minulých zvyklí na to, že co je psáno v novinách a nebo co vysílali v televizi, je pravda, a tak není divu, že vznikají iluze o něčem zadarmo, že nám v našem kraji po demagogické a lživé kampani budou opět vládnout komunisté, že odcházející hejtman neuspěl s heslem „Slušnost není slabost“, že se Rýmařov ocitl 30. října v Hospodářských novinách na posledním 205. místě v anketě Města vhodná pro podnikání.

V minulém vydání RH se pan J. Poulik rozčiluje nad situací, která vznikla při posledním jednání zastupitelstva, zejména nad faktem neschválení konečné podoby smlouvy s developerskou společností zajišťující výstavbu nového obchodního centra na Okružní ulici. Na tomto faktu by nebylo nic neobvyklého, kdyby se pan J. Poulik nesoustředil na informaci, kterou si přečetl v RH 3. 10. 2008, a použil ji nejen on k osobním invektivám vůči mě a mé rodině. V článku

„Lidl pod náměstím nebude, rozhodli zastupitelé“ pan redaktor Jiří Konečný nepravdivě cituje mou touhu po vybudování upravené zeleně nebo dokonce snad parku. Nevím, co pana redaktora vedlo k této nepravdě, jestli jen špatně poslouchal nebo v tom byl nějaký úmysl. Nikdy jsem na tomto místě neprosazoval žádný park, debata o zeleni proběhla o několik měsíců dříve v kauze společnosti M+M a areálu bývalého Polygonu. V této souvislosti, když jednání nikam nepokračovala a zastupitelé obdrželi petici nespokojených občanů, kteří se doslechli, že firma M+M zde chystá Lidl, a jako jeden z argumentů použili potřebu více zeleně, a ne supermarketu, jsem s nadsázkou řekl, pokud město nechce, aby se zde stavělo, a chce vyhovět občanům, tak ať areál koupí a vybuduje zde zeleň, jinak se na tento areál budeme dívat ještě mnoho let.

Diskutujeme-li o využití parcel uprostřed města, měli bychom mít především na paměti pokud možno co nejvhodnější urbanistiku. Zastavíme-li důležité místo ve městě ne-

vhodnou stavbou, která může sice z určitého pohledu sloužit obyvatelům, ale svojí uniformní architekturou degraduje genius loci centra malebného města Rýmařova, jehož půvaby všichni uvážliví občané chtějí prohlubovat, a nikoli deformovat, musí si nutně znovu a znovu položit otázku: „Je správné postavit Lidl v centru města Rýmařova, kde bude stát minimálně řadu desetiletí, či tento centrální prostor města využít pro jiný účel, který by město architektonicky dotvářel a přitom samozřejmě i sloužil jeho obyvatelům?“ Pokud si nejsme jisti, zda jednáme správně, raději své rozhodnutí odložme do doby, kdy se věc náležitě vyjasní. Vždyť město se nevytváří desetiletí ani století, ale vyrůstá postupně a je odrazem doby svého vzniku. Neničme proto dobré dílo svých uvážlivých předků uniformovanými stavbami typu Lidl v centru města.

Roman Vepřek, zastupitel
(Poznámka redakce: článek byl dodán redakci ještě před zasedáním zastupitelstva města 6. 11.)

Pěkný zážitek z koncertu

„Probíhá-li naše činnost podle Boží vůle, je z ní bohoslužba, ať děláme cokoli.“

Když jsme se v úterý 28. října po 17. hodině pomalu rozcházeli z krásného kostela Tří králů v Břidličné, přistoupil ke mně mladý muž s mikrofonem se slovy: „Jedna malá

otázka pro naše posluchače: Jak se vám líbil koncert?“ Ještě plná dojetí z krásných, před chvílí vyslyšených tónů nenašla jsem ta pravá slova, kterými bych vyslovila svoje emoce, prožité v chrámu Božím.

Byl to v kalendáři uznaný sváteční den, ale

svátečněji bych jej nikde nemohla prožít. Chtěla bych se světit i svým milým spoluobčanům a poradit jim, aby také dokázali tímto způsobem vyjádřit radost a lásku v prožitku opravdu krásného dne.

Na koncerty pražské musíte jet mnoho kilo-

metrů a ještě pořádně zaplatit. V Břidličně jsme měli volné vstupné, místa v prvních řadách, záleželo jen, jak si kdo přispíšíl, protože kostel byl nakonec do posledního místa naplněn. Dar do kasičky jistě už předem každý s radostí přispěl.

Chrámový sbor Bernardini nám není cizí a každý má tu krásnou příležitost jej také poznat. Koncert zahájil vážený pan Martin Kubát, vynikající varhaník. Přiznal se, že by byl moc rád, kdyby se nám vše líbilo a prožili jsme krásné chvíle, které si odnese domů, aby nám koncert zůstal dlouho ve vzpomínkách.

Pan Kubát představil také mladinkou slečnu Lenku Mereďovou, sólistku vystupující se

sborem pod vedením její maminky Bernardiny Mereďové. Ani Lenka nám není neznámá, zastupovala s maminkou v našem chrámovém sboru našeho varhaníka Mgr. Petra Wolffa, když nemohl být s námi v kostele archanděla Michaela v Rýmařově. Lence tehdy bylo o pěkných pár let méně, ale už znala svůj cíl. Byla nejen k sobě, ale i k mamince přísná, každému dokázala otevřeně říci, co jí je, nebo není milé, a tím si získala už velmi mladá úctu a respekt nás všech.

Váženému panu Kubátovi se přání opravdu vyplnilo. Všichni jsme se zatajeným dechem naslouchali koncertu a domů odcházeli v radostném přesvědčení, že ani příště nebudeme chybět. Už se těšíme.

Mladička hvězdička velkého nadání Lenka Mereďová získala od Pána Boha velký dar krásného zvukového hlasu. Proto Jemu patří v první řadě Bohudíky. Poděkování patří také mamince, která Lenku vedla, nyní vede Lenka maminku. Poděkování patří milé babičce, která má z vnučky zaslouženou radost, a také učitelům hudební konzervatoře, kteří ji naučili naslouchat notám a krásnému zpěvu církevních písní. Poděkování patří také duchovnímu otci Piotru, správci kostela a duši věřících, stejně jako rádci a pomocníkoví.

Vám všem, kteří jste nám připravili nádherný den, patří velký dík a dlouhý, dlouhý potlesk.

Vaše Olga Schreiberová

Člověk člověku - poděkování

Ostrava, Kladno 7. 11. 2008

Vážení přátelé,

prostřednictvím Vašeho čtrnáctideníku bych chtěla jménem paní Hildegardy Matyášové z Ostravy-Poruby poděkovat celému kolektivu pracovníků Diakonie a Domova odpočinku ve stáří, umístěného v malebném koutku Jeseníků, v nenápadné obci Dolní Moravice. Tento vřelý dík má své opodstatnění zejména v dnešní době, kdy se tolik diskutuje o různorodých formách sociální pomoci potřebným a „hledají“ se finance na jejich přežití.

Bohatství společnosti tkví v zemi p r o s t é dětských domovů, starobinců, domovů důchodců a všech těch zařízení, kam někoho odkládáme. Ergo, odkládáme sami sebe.

Ano, dokud nám síly stačí, dokud si užíváme spotřebního zboží, nových domů, kultury, dovolených a společenství lidí kolem nás, neuvědomujeme si potřebu „jiného druhu“, ležící někde v horizontu času, až nám přesta-

ne „šlapat“ motor a nadejde ten okamžik, kdy víc než kdy jindy budeme toužit po prosté lidské pomoci. Pokud si však svůj stav budeme uvědomovat.

Člověk by se měl mnohokrát na pouti svého životaběhu zastavit a připomenout si ty dny zestárnutí, onemocnění, kdy odkázán zůstane na pomoc rukou, těla i ducha jiného. A nerozhoduje, jaké politické klima právě panuje ve státě.

Tyto řádky píše za paní Hildi a za sebe. Nejsme členkami žádné politické strany, proto pro nás otázka péče o potřebné vskutku není bodem „programového prohlášení“. Domníváme se, že by měla být určitým způsobem hlouběji zakotvena v naší ústavě, aby ubylo prostoru pro hluché diskutování o tom, kdo a kolik zaplatí všem těm človíčkům, kteří se obětavě a s láskou starají a pramálo penízků za to mají.

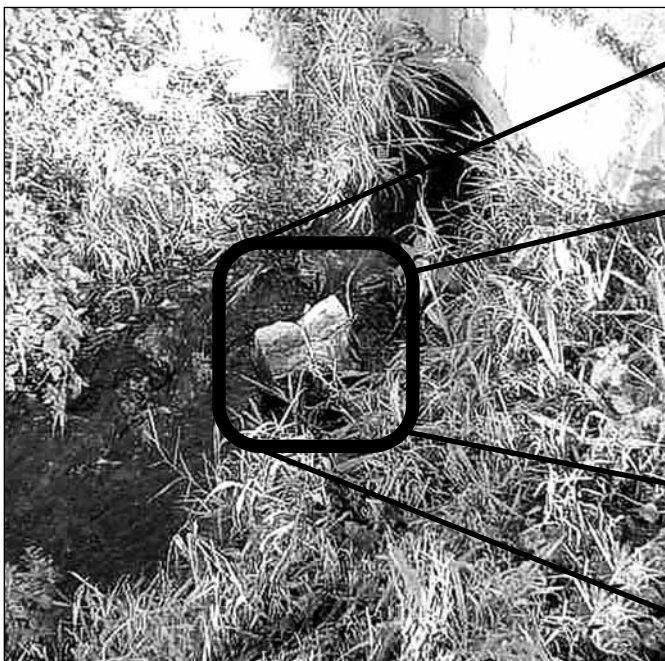
Paní Hildi prožila ve zmiňovaném domově část měsíce října a tímto děkuje z hloubi své-

ho srdce všem, kteří ji vždy s vlídností a úsměvem probudili, uklidili, pomohli s hygienou, nakrmili, ustlali, vyprali, léky podali, jejíma rukama a nohama tak na pár dnů byli. To vše v prostředí, které bych já naroubovala do celého státu na talíři útulnosti a vlídnosti, čistoty a vzácné vstřícnosti ostatních občanů z Dolní Moravice.

V závěru mi dovozte dva vzkazy. Ten první posílám všem, kteří rozhodují o financování sociálních zařízení: Vstaňte od stolů a vyrazte do terénu. Prožijte jeden den jako já a věřte, že po návratu už peníze problém nebudou. Druhý vzkaz posílám Vám, lidé, děti, sourozenci, přátelé: Návštěvu svých blízkých, se kterými Vám bylo fajn v čase mládí a fyzické zdatnosti, neodsunujte, neodkládejte. Věřte, že i Vy po blízkosti toho druhého jednou budete toužit...

*Hildegarda Matyášová, Ostrava-Poruba,
Ilona Obstová, Kladno*

Potrubní pošta stále funguje

Zasílám vám foto, na kterém si můžeme dobře prohlédnout, jak i v dnešní době funguje potrubní pošta. Letáky se ke svým zákazníkům dostanou v pravý čas!

Lenka Polčáková

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ

- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

Dopravní firma
Stanislav Juřena - STANSPED
se sídlem v Rýmařově
přijme

- řidiče pro mezinárodní kamionovou dopravu

POŽADUJEME:

- praxi v oboru MKD
- řidičský průkaz skupiny C, E
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- náborový příspěvek dle délky odpracovaných let u svého předešlého zaměstnavatele
- tahače DAF + plachtové návěsy
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup

- řidiče pro vozidlo do 12 tun

POŽADUJEME:

- řidičský průkaz skupiny C
- věk min. 21 let
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- přidělení vozidla
- po zaučení umožníme rozšíření pro skupinu E
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup

**Nástup možný po dohodě ihned, pro bližší informace kontaktujte:
Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (v době od 7 do 16 hodin).**

**MARPI Trading, s. r. o.,
nabízí:**

- přepravu sklápěčem
M25 (2 m³, 2 tuny).

**Pronájem přívěsných
vozíků za osobní auta**
- možnost i se zaplach-
továním, ložná plocha
2x1, 1x1,25 m

**POTŘEBUJETE SI PROVĚST DROBNOU
ÚDRŽBU NA SVĚM VOZIDLE,
A NEMÁTE KDE?
NABÍZÍME VÁM MOŽNOST
DENNÍHO PRONÁJMU GARÁŽE!
K DISPOZICI MONTÁŽNÍ JÁMA**

Informace na tel.:
731 614 077, 731 614 088

volejte NON STOP

www.teamtaxi.cz

teamTAXI

774 675 676

Nová Rýmařovská taxislužba nabízí:

- službu 24 h denně
- Jízda po městě 50 Kč
- 10. jízda ZDARMA
- Pro registrované volání ZDARMA
- Personální jízdné pro přepravu do a ze zaměstnání

volejte NON STOP

VÝ PRO DEJ

OBUVI

NA HUSOVĚ ULICI 10
V RÝMAŘOVĚ

RD RÝMAŘOV, s. r. o., hledá vhodné kandidáty na pozici:
TECHNIK - PRACOVNÍK PŘÍPRAVY VÝROBY

PRACOVNÍ NÁPLŇ:

- tvorba modelu prefabrikovaného domu ve 3D programu
- spolupráce s oddělením statiky, konstrukce a projekce

POŽADUJEME:

- min. SŠ vzdělání stavebního nebo technického směru
- základní znalost systému CAD
- schopnost užívání běžných aplikací MS Office

NABÍZÍME:

- STABILNÍ ZAMĚSTNÁNÍ v PERSPEKTIVNÍM OBORU
- ODPOVÍDAJÍCÍ FINANČNÍ OHODNOCENÍ
- ZAMĚSTNANECKÉ VÝHODY

KONTAKT:

Ing. Josef Pavlík – vedoucí technického úseku
TEL. 554 252 152, pavlik@rdrymarov.cz

SIMPLY CLEVER

ŠkodaPlus

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY

Koupě ojetého vozu u nás je příjemnou a bezpečnou záležitostí.

Díky možnostem autorizovaného servisu je na vozech odborně provedena předprodejní příprava, včetně diagnostických testů a měření.

*Na Roční vozy vám poskytneme záruku na technický stav až 5 roků!
U vozů ŠkodaPlus vám poskytneme záruku na technický stav 12 měsíců!

Stav ujetých km na tachometru vám doložíme výpisem servisní historie vozu. Obdržíte certifikát osvědčující, že vůz není evidovaný jako odcizený, rok a měsíc výroby, shodnost výbavy, aj..

Nabídíme vám atraktivní financování od ŠkoFINu, např. se sadou zimních kol k Ročním vozům zdarma.

Vybraný vůz si můžete prohlédnout na zvedáku a vyzkoušet při zkušební jízdě. Formality spojené s koupí vyřídíme za vás.

Po roce od prodeje vám provedeme zdarma důkladnou roční kontrolu vašeho vozu.

Navštivte nás, poradíme vám s výběrem.

ŠkoFIN

5 let záruka*+ zimní kola zdarma

= Roční vozy na leasing nebo úvěr od ŠkoFINu!

ŠkodaPlus

139.900 Kč
Škoda Fabia Sedan Comfort
1.4 / 50kW zelená
112960km, modelový rok 2001

ŠkodaPlus

159.900 Kč
Škoda Fabia Combi Classic Plus
1.2 HTP / 47kW červená
98100km, modelový rok 2004

ŠkodaPlus

174.900 Kč
Škoda Fabia Classic+ABS
1.2 HTP / 40kW modrá
26200km, modelový rok 2007

ROČNÍ VOZY

264.900 Kč
Škoda Roomster+KLIMA
1.2 HTP / 51kW béžová metalíza
14720km, modelový rok 2007

ROČNÍ VOZY

319.900 Kč
Škoda Octavia II Classic+KLIMA
1.6 FSI / 85kW červená
8564km, modelový rok 2008

ROČNÍ VOZY

409.900 Kč
Škoda Superb Comfort
1.9 TDI / 77kW stříbrná metalíza
84500km, modelový rok 2007

VYZKOUŠENÉ A PROVĚŘENÉ OJETÉ VOZY S CERTIFIKÁTEM KVALITY ŠKODA PLUS

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Ing. Filip Komůrka, obchodní zástupce Auto color Design, s.r.o.
Krnov, Opavská 104
tel.: 554 625 239
salon.kr@autocolordesign.cz

Auto color Design, s.r.o.
Bruntál, Staroměstská 3
tel.: 554 715 101
salon.br@autocolordesign.cz

Auto color Design, s.r.o.
Rýmařov, Opavská 69
tel.: 554 230 712
salon.rym@autocolordesign.cz

www.autocolordesign.cz

Sport

Jiu-jitsu: Uznání mistrů

I sešel se rok s rokem a nám se dostalo té cti zúčastnit se opět 23. semináře (19. mezinárodního) jiu-jitsu, kterýžto se konal 17. - 19. října na hotelu Kamzík v Malé Morávce. Pořadatelem tohoto významného setkání byl klub Jiu-jitsu SKP Vyškov. Účelem semináře bylo zaměřit se na přímou a praktickou aplikaci vybraných technik jiu-jitsu v nahodilých situacích, výměna zkušeností a rozšíření zorného pole na danou problematiku.

Semináři jako takovému předsedal náš „nejvyšší z nejvyšších“, pan **Shihan Franz Strauss** (10. dan jiu-jitsu, 10. dan judo), předseda Österreichischer Jiu-Jitsu Bund a koordinátor organizace World Jiu-Jitsu Organisation pro Evropu (Rakousko). (Podotýkáme jen, že podobnost příjmení s jistým hudebním umělcem je čistě náhodná ... asi). Dále pak pan **Csaba Harsányi**, 5. dan jiu-jitsu a předseda Dan-kolegia (Slovensko), a **RNDr.**

Ivan Gibala, 4. dan jiu-jitsu.

Jedním z nejimpozantnějších zážitků bylo vidět samotného Mistra pana Strausse v akci. Při prvním pohledu na tohoto 75letého chlapíka totiž každému přirozeně vyvstane na mysli obava o jeho zdraví a nezhmoždění se. Takové cvičení přeci je spíše pro mladší - chtělo by se říci. Nicméně pan Strauss nás velmi rychle vyvedl z omylu a nebylo pro něj problémem komukoliv, jakkoliv a kdykoliv a jedno kolikrát vyprášit kožich. Mladší o dvě generace litali vzduchem jak roztrhané noviny. Věru - neuvěřitelné.

Taktéž techniky našeho brata zo Slovenska pana Harsányiho nás nenechaly na pochybách o kvalitě tohoto mistra. Při větě „*Však to sú naprosto prirodzené pohyby, hej!*“ to nepřirozeně bolelo, a tím pádem fungovalo tak, jak má. Pan Gibala (jakožto zástupce zákona) pak ukázal, že i policista z Vyškova dokáže lehkým

pohybem z aikida tvrdě poslat protivníka na neměně tvrdou zem. Krásná ukázka přímé aplikace.

Ovšem obrovské pocty se rýmařovskému klubu sebeobraný dostalo právě od pana Strausse, a to právě jeho návštěvou v našem nově vybudovaném dojo (o je-

hož otevření jsme nedávno informovali, viz foto). Nemohli jsme nezaznamenat mrknutí pana Strausse na pana Harsányiho s poznámkou krásného českého přísloví „Kleine aber schön“. Z jeho výrazu jsme snad necítili ani chválu jako spíš uznání. Uznání za to, že za námi již něco stojí a že z našich hor vycházejí dobří bojovníci.

No a protože samozřejmě také nejen cvičením je člověk živ a je třeba stavební prvky a minerály doplňovat, zavítali jsme s našimi hosty do rýmařovského pivovaru Excelent k doplnění proteinů. Ale že jim šmakovalo :-).

Celý tento víkend hodnotíme jako velmi vydařený, mnohému jsme se naučili, získali trošku jiný náhled a inspiraci do budoucnosti. A to i přes všechny utržené modřiny, kopance a přímáčkliny (ale ty k tomu patří :-). Počítáme s tím, že obdobných akcí se budeme účastnit i nadále, a to nejen v roli účastnické, ale také pořádkující. Rádi vás o tom budeme informovat.

Tým Sebeobraný Rýmařov

Fota: archiv Sebeobraný Rýmařov

Tandemový turnaj dvojic 2008

V neděli 9. listopadu uspořádal oddíl kuželek TJ Jiskra Rýmařov akci pro amatérské hráče - tandemový turnaj dvojic. Již od 10 hodin se začali scházet na místní kuželně vyznavači tohoto sportu. Tandemy dvojic byly pro ně velkou neznámou. Bojovaly zde bez rozdílu dvojice mužů, žen i smíšené. Princip spočíval v tom, že se hráči střídali po každém hodů na jednotlivých drahách. Počáteční obavy některých, že se strhnou hádky, „kdo hodil blběji“, které by dokonce vyústily dotazem na pořadatele, zda mají připraveny tiskopisy na zá-

dost o rozvod (v případě smíšených dvojic), se ukázaly jako neopodstatnělé. Všichni se nechali strhnout atmosférou a bojovali o co nejlepší výkon. Organizace šla jako dobře seřízené hodiny, hráči nastupovali ke svým zápasům dle časového harmonogramu a i na dráze, kde se sešlo na malém prostoru najednou osm hráčů, klaplo vše na výbornou. Velmi dobrou hru předvedla dvojice žen Renata Tvrđcová a Monika Žárská, která dosáhla výkonu 514 poražených kuželek, čímž vyrazila dech všem přítomným. S touto sku-

tečnost se nemínala smířit dvojice Marek Zoth a Oldřich Vaníček, kteří se s heslem „hanba mužům, kterým ženy vládnou“ vrhli

do bojů a jako druhá dvojice toho dne překonali hranici 500 poražených kolků výkonem 541 bodů. Na třetím místě skončila po nevalném začátku, ale vynikajícím finiši dvojice Miloš Grulich a Robert Kabeláč výkonem 487 poražených kolků.

Turnaje se zúčastnilo celkem 32 dvojic, z toho 11 smíšených, 18 dvojic mužů a 3 dvojice žen. Na závěr předala ředitelka turnaje Věra Tomanová prvním třem dvojicím medaile, věcné ceny a vítězové obdrželi poháry. Marek s Oldou se ukázali jako praví džentlmeni a jeden pohár věnovali Monice a Renatě, které v očích všech byly také vítěžkami.

Na závěr bych chtěla vyslovit poděkování všem sponzorům, kteří věnovali do soutěže ceny, za jejich podporu. Jmenovitě - městu Rýmařov, Jolaně Štykové - Duha speciál, Bob sportu Bronislava Rektovíka a lékárně Olgy Koudelkové. Další poděkování zasluží i ti, kteří se postarali o dobrý průběh soutěže a strávili den obsluhou stavěčů a zápisy jednotlivých zápasů - Věra Tomanová, Rudovi Heisigovi, Daně Doleželové a Janě Šindlářové. Pochvalu zasluží i občerstvovací stanice v podobě bufetu Marcely Tillerové. Těšíme se na setkání na dalším turnaji, který proběhne 30. listopadu 2008. Bude to soutěž jednotlivců - Rýmařovský sprinter 2008. Zájemci se mohou přihlásit do 18. listopadu 2008 na kuželně, kde jsou zveřejněny i propozice tohoto turnaje. *Alena Jurášová*

Foto: archiv autorky článku

Lední hokej bruntálského regionu

Do oblastního přeboru v ledním hokeji se přihlásilo prozatím devět družstev. Počet družstev nám oproti loňské sezóně klesl o čtyři družstva, a to proto, že krnovská oblast si utvořila svoji soutěž na Zimním stadionu Krnov.

Družstva oblastního přeboru:

Skupina A

1. HC RÝMAŘOV
2. TJ HORNÍ BENEŠOV B
3. TJ BATEX BRUNTÁL
4. ICE DOGS KRNOV

Skupina A se bude hrát čtyřkolově každý s každým.

Skupina B

1. MALÁ MORÁVKA
2. SK MEDVĚDI RÝMAŘOV
3. GRIZZLIES RÝMAŘOV
4. ZL ŽELEZNÁ
5. NOVÉ HEŘMÍNOVY

Skupina B se hraje tříkolově každý s každým.

Rýmařovská hokejová liga

Sezóna 2008-2009 byla zahájena 12. listopadu 2008 dle rozpisu. Družstva, která budou hrát Rýmařovskou ligu, obohatí nový tým Restaurace U Hrozna, který povede trenérská dvojice Luboš Dřevo a Roman Procházka. Pokusí se o překvapení rýmařovské soutěže.

Startující družstva:

1. SK SLOVAN
2. SK MEDVĚDI B
3. GRIZZLIES B
4. F. TYGRÍ
5. KOVOŠROT
6. HORNÍ MĚSTO
7. MALÁ MORÁVKA B
8. RESTAURACE U HROZNA

Soutěž Rýmařovské ligy se bude hrát pravidelně 2x v týdnu:

Středa v 17:00, v 18:45

Pátek v 17:00, v 18:45

Každou středu a pátek se budou hrát vždy dva zápasy. Změny budou včas hlášeny. Další podrobnosti příště.

Složení výkonného výboru Rýmařovské ligy LH

1. Ftáček Martin - vedoucí
2. Merva Miroslav st.

Členové: zástupci

1. HORNÍ MĚSTO Holeš Jiří
2. GRIZZLIES Vlášek Václav
3. SK MEDVĚDI Valerián Lad.

4. SK SLOVAN Merva M. ml.
5. KOVOŠROT Šanovec Petr
6. REST. U HROZNA Dřevo Luboš
7. MALÁ MORÁVKA Rosolanka Petr
8. F. TYGRÍ Šopík Ferdinand
Za VV OSLH Martin Ftáček

Hokejový servis

V letošní hokejové sezóně jsou přihlášena družstva do následujících soutěží:

Přípravky (děti 5-9 let): krajský přebor Olomouckého kraje - soupeři

- 1.-2. 2 družstva HC Mora Olomouc
- 3.-4. 2 družstva HK Jestřábi Prostějov
- 5.-6. 2 družstva HC Zubr Přerov
7. 1 družstvo HC Rýmařov
8. 1 družstvo HC TJ Šternberk
- 9.-10. 2 družstva HK MD Šumperk
11. 1 družstvo HC Uničov

Tato soutěž se hraje formou turnajů na 1/3 kluzišti. Ve stejnou chvíli hrají dvě družstva. Hrací den našich Vlčat je sobota od 9:00 na zimním stadionu v Rýmařově.

První zápas hraje družstvo mužů 16. listopadu v 9:45 na zimním stadionu v Horním Benešově s HC Lomnice. Domácí letošní premiéra se uskuteční v sobotu 22. listopadu v 17:00 s loňským vítězem Ice Dogs Krnov. Hrací dny na domácím ledě jsou soboty od 17:00. Veškeré podrobnější informace o rozpisech zápasů všech družstev a výsledcích najdete na internetových stránkách HC Rýmařov: <http://hc-rymarov.webnode.cz>.

V sobotu 1. listopadu vyrazilo družstvo přípravy HC Rýmařov na první utkání krajského přeboru do Šumperka. Utkalo se s družstvy Šumperk B a Šumperk A. Přestože jsme v první třetině s družstvem Šumperk B vedli 0:1, projevila se v dalším průběhu soupeřova převaha v počtu odtrénovaných hodin na ledu a bruslicí technice. Utkání skončilo 8:1. Střelcem jediného gólu byl Martin Lašák.

Druhý zápas byl zrcadlovým obrazem prvního. V obou utkáních předvedla pěkné zákroky i naše gólmanka Kohoutková. Skóre 8:0. Sestava: a) Ondrák, Lašák, Karapetyan, Šmíd, b) Suchánek, Papcun, Andrhšek, Štěpán, c) Přecechtěl, Vala, Žák, Svozílek, d) brankářka Kohoutková.

Chtěli bychom poděkovat firmě KSI Filter-Technik za zhotovení krásných nových dresů pro naše nejmladší naděje. *Jiří Slováček*

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 6. 11. 2008. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.

Vyšlo dne: 14. 11. 2008. Příspěvky laskavě zašlete nejpozději do 20. 11. 2008. Další číslo vyjde 28. 11. 2008. Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 10,- Kč**

V&K

masážní a relaxační salon

*relaxace a uvolnění celého těla
v příjemném prostředí*

- klasická a relaxační masáž
- medová detoxikační masáž
- indická masáž Ajurvéda
- havajská masáž
- čokoládová terapie
- balneoterapie

*možnost objednání
a zakoupení dárkových poukázek
k masáži celého těla peeling zdarma*

*navštivte nás v Rýmařově
na ul. Julia Sedláka č. 14, 1. patro
(zrekonstruovaná budova bývalé Jednoty)*

každý pracovní den v době od 10:00 do 18:00

*telefonická rezervace:
602 809 991, 732 209 084
www.vk-salon.webnode.cz*

OTEVŘENO OD 3. 11. 2008

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠTOVNA, A. S.
VIENNA INSURANCE GROUP

Je univerzální pojišťovnou,
která nabízí svým klientům
moderní produkty
a komplexní pojistná řešení
v oblasti životního i neživotního pojištění.

**Nabídka slev i pro stávající klienty,
bezplatný servis a poradenská činnost
je samozřejmostí.**

Přehled produktů ČPP

- Pojištění vozidel - Autopojištění Combi Plus
- Pojištění majetku a odpovědnosti občanů
- Životní pojištění
- Pojištění podnikatelů
- Cestovní pojištění

**Najdete nás na obchodním místě:
Jan Janků, Radniční 5, 795 01 Rýmařov
mobil: 775 399 360
e-mail: cpp.janku@centrum.cz**

! NOVĚ OTEVŘENÁ PRODEJNA ! ! AUTOBATERIE, PNEU, NÁHRADNÍ DÍLY !

Akční nabídka:

- Autobaterie Starline 45A 12V za 1499Kč!

Dále nabízíme:

- Autobaterie od renomovaných společností s 2 letou zárukou za Bezkonkurenční ceny!, Pneumatiky za nejlevnější ceny v kraji!, Autokosmetika, Náhradní díly na všechny vozy!, Autopříslušenství!

Možnost zakoupení originálních dílů na: VW, ŠKODA!

Akce do 1.12.: PNEU BARUM: 155x70 R13

Za neuvěřitelných: 899Kč!!!!

**NEVÁHEJTE A OBJEDNÁVEJTE NA:
Mob.: 736 261 149!**

**NEBO NAVŠTIVTE NAŠI PRODEJNU NA ADRESE:
Julia Sedláka 14 Rýmařov
1. Patro - AKU-STARS!!!**

RÝMAŘOV
Julia Sedláka 14

Z naší nabídky:

- rozvodová sada škoda octavia:	jen za: 1929kč!
- sada brzd. destiček škoda octavia:	jen za: 438kč!
- brzdový kotouč škoda felicia:	jen za: 237kč!
- tažné zařízení škoda felicia:	jen za: 2340kč!
- čelní sklo škoda octavia:	jen za: 2844kč!
- autobaterie 74Ah 12V:	jen za: 2630kč!
- nemrznoucí směs do chladiče 1l:	jen za: 69kč!
- rozvodová sada VW Golf III.:	jen za: 1261kč!
- sada před. tlumičů VW Golf III.:	jen za: 1279kč!

**A mnoho dalších dílů
Za skvělé ceny!**

GARANČE NEJLEVNĚJŠÍCH CEN V OKRESE!

televizor LCD **SONY**

KDL-32S4000

32" (81cm) televizor LCD BRAVIA HD Ready
s technologií BRAVIA ENGINE, 3 vstupy HDMI™
a funkcí BRAVIA Theatre Sync

PCservis Rýmařov
Michal Ihnát & Jan Elšík
Náměstí Míru 16 (centrum I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 361

domácí kino

Špičkový 5.1 kanálový systém domácího kina BRAVIA s přehráváním disků DVD nabitý nejnovějšími technologiemi zvuku společnosti Sony. Díky mnoha možnostem vstupu můžete přehrávat digitální filmy z laptopu a vstup USB umožňuje přehrávat hudbu přímo z přehrávače mp3 nebo karty USB

17.990,-
vč. DPH

cena za komplet !!!
do vyprodání zásob

Bohatá nabídka programů s O₂ TV

A navíc jako odměnu získáte poukaz na 3 000 Kč

Prodejna telekomunikační techniky
a služeb pro Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Jan Elšík
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

Jan Elšík
náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

A *Telefonica* company

Dárkový poukaz získáte při pořízení služby O2 TV se závazkem na 1 rok.
Více na www.o2vanoce.cz

O₂

Vždy něco navíc - akční bonusy !!!

Záruka-nízké splátky !

Prodloužená záruka.

Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

Výkup za hotové - peníze ihned na ruku!

Nejvýhodnější splátkový prodej !

AUTOLAŠÁK RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu
554 211 577

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY ŠKODA, VW, 1. MAJITEL, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE, KOUPENO V ČR, SERVIS ZAJIŠTĚN

Škoda Felicia 1,3 LX
50 kW, r.v. 1999

1. majitel, po servise
63.900,- Kč

Wolkswagen Golf Plus 1.9TDI
77 kW, r.v. 2006

Comfort, 1. majitel, servis kniha
349.900,- Kč

Škoda Octavia II 1,6
75 kW, r.v. 2005

1. majitel, klima, servis, knížka
249.900,- Kč

Škoda Octavia II, 1,9 TDI
77 kW, r.v. 2005

Elegance, 1. majitel, servis kniha
294.900,- Kč

Škoda Octavia II, 1,9 TDI
77 kW, r.v. 2004

1. majitel, servis kniha
289.900,- Kč

VW Passat 1,9 TDI, combi
96 kW, r.v. 2004

4x4, navigace, xenon
299.900,- Kč

Škoda Octavia II, 2,0 TDI
103 kW, r.v. 2004

Elegance, 1. majitel, servis kniha
294.900,- Kč

Volkswagen Passat 2.0 TDI
Combi, 103 kW, r.v. 2006

Comfort, 1. majitel, servis kniha
389.900,- Kč

OJETÉ VOZY - TOP STAV - DOBRÁ CENA - AKČNÍ SLEVY

Renault Thalía 1,4
Athetique Plus, 55 kW, r.v. 2005

1. majitel, servis, knížka
114.900,- Kč

Peugeot 307 2,0 HDI
66 kW, r.v. 2005

1. majitel, klima, servis kniha
189.900,- Kč

Land Rover Discovery 2,5 TDI
83 kW, klima, r.v. 1996

1. majitel, klima, 4x4, tažné, 7 míst
159.900,- Kč

Ford C-MAX 2,0 TDCI
GIHIA, 100 kW, r.v. 2004

klima., or, navigace, 6^opřevodovka
269.900,- Kč

Honda HR-V 1,6
77 kW, r.v. 1999

klima, tažné zařízení, 4x4
149.900,- Kč

Fiat Ulysse 2,0 JTD
80 kW, r.v. 2001

7 míst, klima
152.900,- Kč

Fiat Multipla 1,9 JTD
81 kW, r.v. 2002

ABS, klima, 6 míst, servis kniha
164.900,- Kč

Fiat Stilo 1,6 - 16 V LPG
76 kW, r.v. 2002

klima, akontace od 0%
139.900,- Kč

AUTOLAŠÁK RÝMAŘOV

Poukaz je platný do 31. listopadu 2008
Sleva platí na vami vybrané vozidlo
v hodnotě nad 50.000 Kč.
Slevy nelze sčítat!

5000 Kč
pět tisíc korun českých

Poukaz lze použít při nákupu vozidla, hodnotu slevy
vypíše v hotovosti. Horní limit hotovosti poskytuje činí 1 Kč.
Více informací získáte v prodejně.

❖ 2RH820 ❖

Renault Master 2,2 dCi
66 kW, r.v. 2001

1. majitel, 3 místa, servis kniha
179.900,- Kč

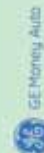
Mercedes-Benz Sprinter 311 CDI
valník, r.v. 2001

7 míst, tachograf, tažné zařízení
279.900,- Kč + DPH

www.AutoLASAK.cz

Výhodné financování na počkání, od 0%.

Leasing & úvěr, pojištění